

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XII.

VANKEINHOITO.

8.

Vankeinhoitohallituksen kertomus vuodelta 1889.

HELSINGISSÄ,
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA,
1891.

Sisälllys.

Luettelo maan vankiloista ja työlaitoksista.

	Sivu.
Maan vankilaitoksien ja Tuusulan pitäjässä olevan kasvatustaloksen uutisrakennustöitten lopettaminen	1.
Vankiloitten sisäistä järjestysmuotoa koskevia lainsäädöksiä	2.
Väliaikaisen osaston perustaminen kuritushuonevangeille Lappeenrannan työvankilaan	2.
Vankeinkuletuksen järjestäminen valtionrautateilla	2.
I. Vankiluku	3.
Vangittujen ja tuomittujen luku maan kaikissa vankeuslaitoksissa ja lääninpätkäpönkien vankihuoneissa	3.
Rikoksista vangittuja henkilöitä	5.
Kuritushuonerangaistusta kärsineitä vankeja	6.
Rikokset, joista rangaistusvankiloissa säilytetyt vangit ovat tuomitut kuritushuonerangaistukseen	8.

Table des matières.

Liste des établissements pénitentiaires et des maisons de travaux publics.

	Page.
Terminaison des travaux pour l'organisation extérieure des établissements pénitentiaires du pays et de l'établissement d'éducation correctionnelle à la paroisse de Thusby	1
Mesures législatives concernant l'organisation intérieure des établissements pénitentiaires	2.
Organisation d'un compartiment provisoire pour des criminels aux travaux forcés dans la prison centrale de Willmanstrand	2.
Organisation du transport des prisonniers aux chemins de fer de l'Etat	2.
I. Nombre total des détenus	3.
Nombre total des individus arrêtés et condamnés, détenus dans tous les établissements pénitentiaires et les maisons de travaux publics	3.
Individus, arrêtés pour crimes et délits	5.
Individus, qui ont subi la peine de travaux forcés	6.
Crimes et délits, pour lesquels les détenus ont été condamnés aux travaux forcés	8.

	Sivu.		Page.
Kuinka pitkäksi ajaksi rangaistusvankiloissa säilytetyt vangit ovat tuomitut kuritushuonerangaistukseen	9.	Durée des peines de travaux forcés, encourues par les détenus dans les pénitenciers	9.
Kuritushuonerangaistusta kärsineitten van- kien ikäsuhteet	10.	Age des individus, condamnés aux travaux forcés	10.
Kuritushuonerangaistusta kärsineitten van- kien kotopaikat	11.	Domicile des individus, condamnés aux tra- vaux forcés	11.
Kuritushuonerangaistusta kärsineitten van- kien sukuperä	13.	Naissance des individus, condamnés aux tra- vaux forcés. (Nombre des légitimes et des naturels)	13.
Kuritushuonerangaistusta kärsineitten van- kien aikaisempi asema yhteiskunnassa	14.	Professions des individus, condamnés aux travaux forcés	14.
Kuritushuonerangaistusta kärsineitten van- kien uskonto	16.	Confession des individus, condamnés aux travaux forcés	16.
Kuritushuonerangaistusta kärsineitten van- kien aviollinen asema	17.	Etat civil des individus, condamnés aux travaux forcés	17.
Rangaistuksia, joita kuritushuoneessa pidetyt vangit sitä ennen ovat kärsineet	18.	Peines antérieurement subies par les con- damnés aux travaux forcés	18.
Vankeusrangaistusta kärsineitä vankia	19.	Condamnés à l'emprisonnement	19.
Ehdotonta vesileipävankeutta kärsineitä van- kia	19.	Condamnés à l'emprisonnement au pain et à l'eau	19.
Henkilöitä, jotka varain puutteessa sakkojen tahi uhkasakkojen maksamiseen ovat kär- sineet vesileipävankeutta tahi n. s. pelk- kää vankeutta	19.	Individus, ayant subi l'emprisonnement au pain et à l'eau ou l'emprisonnement simple faute de payement des amendes	19.
Irtolaisuudesta tahi kuljeksimisesta vangit- tuja henkilöitä	19.	Individus, arrêtés pour vagabondage	19.
Yleisessä työssä pidettyjä vankeja	20.	Individus assujettis aux travaux publics	20.
Eri lajit työvankeja	21.	Catégories différentes des condamnés aux travaux publics	21.
Työajan pituus, johon työvankiloissa pidetyt vangit olivat tuomitut	21.	Durée des peines, encourues dans les mai- sons de travaux publics	21.

	Sivu.		Page.
Yleisessä työssä pidettyjen vankien ikä	22.	Age des individus, condamnés aux travaux publics	22.
Yleisessä työssä pidettyjen vankien kotopaikat	23.	Domicile des individus, condamnés aux travaux publics	23.
Yleisessä työssä pidettyjen vankien sukuperä	24.	Naissance des individus, condamnés aux travaux publics. (Nombre des légitimes et des naturels)	24.
Yleisessä työssä pidettyjen vankien aikaisempi asema yhteiskunnassa	25.	Professions des individus, condamnés aux travaux publics	25.
Yleisessä työssä pidettyjen vankien uskonto	26.	Confession des individus, condamnés aux travaux publics	26.
Yleisessä työssä pidettyjen vankien aviollinen asema	27.	Etat civil des individus, condamnés aux travaux publics	27.
Rangaistuksia, joita yleisessä työssä pidetyt vangit sitä ennen ovat kärsineet	27.	Peines, antérieurement subies par les condamnés aux travaux publics	27.
Velkavankeudessa pidettyjä henkilöitä	28.	Individus emprisonnés pour dettes	28.
Lapsia, jotka ovat seuranneet vanhempiansa vankeuteen	29.	Enfants, qui ont suivi leurs parents en prison	29.
II. Järjestys ja kuri	29.	II. Ordre et discipline	29.
1:o Lääninvankiloissa	29.	1:o aux prisons départementales	29.
2:o Rangaistusvankiloissa miehille	30.	2:o aux établissements centraux pour hommes, condamnés aux travaux forcés	30.
3:o Rangaistus ja työvankilassa naisille	33.	3:o à l'établissement central pour femmes, condamnées aux travaux forcés ou aux travaux publics	33.
4:o Työvankilassa miehille	34.	4:o à l'établissement central pour hommes, condamnés aux travaux publics	34.
III. Työnteko	35.	III. Occupations des prisonniers	35.
Läänin- ja kihlakunnanvankiloissa	35.	aux prisons départementales et d'arrondissement	35.

	Sivu.		Page.
Rangaistus- ja työvankiloissa	35.	aux établissements centraux	35.
Vankien säästörahat	40.	Des gratifications accordées aux condamnés aux travaux forcés ou aux travaux pu- blics	40.
IV. Sielunhoito ja kouluopetus	40.	IV. Religion et instruction	40.
V. Terveystenhoito	45.	V. Etat sanitaire	45.
VI. Tulot ja menot	50.	VI. Recettes et frais	50.

Luettelo maan vankiloista ja työlaitoksista.

(Liste des établissements pénitentiaires et des maisons de travaux publics).

			I. Rangaistus- ja työvankiloita.				I. Pénitenciers et maisons de travail:		
102	252	50	Rangaistusvankila lähellä Helsinkiä (miespuolisia vankeja varten, jotka ovat tuomitut kuritushuonerangaistukseen 5 vuodeksi ja lyhyemmäksi ajaksi).	102	252	50	Maison centrale de Helsingfors (pour hommes condamnés aux travaux forcés pour 5 ans et au dessous).		
75	75	300	Rangaistusvankila Turussa (miespuolisia vankeja varten, jotka ovat tuomitut kuritushuonerangaistukseen 5:ää vuotta pitemmäksi ajaksi).	75	75	300	Maison centrale d'Abo (pour hommes condamnés aux travaux forcés à plus de 5 ans).		
77	138	200	Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankila (naispuolisia vankeja varten, jotka ovat tuomitut kuritushuonerangaistukseen tahi irtolaisuudesta pidettäväksi yleisessä työssä taikka työllä suoritamaan varastetun tavaran arvon).	77	138	200	Maison centrale de Tavastehus (pour femmes condamnées aux travaux forcés ou bien aux travaux publics pour vagabondage ou pour acquitter par travail le prix d'objets volés).		
42	—	260	Työvankila Lappeenrannassa (miespuolisia vankeja varten, jotka ovat tuomitut irtolaisuudesta yleiseen työhön tahi työllä suoritamaan varastetun tavaran arvon).	42	—	260	Maison centrale de Willmanstrand (pour hommes condamnés aux travaux publics pour vagabondage ou pour acquitter par travail le prix d'objets volés).		
296							810		
			II. Läänin- ja kihlakunnanvankiloita.					II. Prisons départementales et d'arrondissement:	
			(Vankiloita joissa säilytetään tutkimusvankeja sekä kaikkia vankeja, jotka ovat tuomitut vesi- ja leipävankeuteen tahi vankeusrangaistukseen eli n. s. pelkkään vankeuteen).					(Prisons pour la garde des prévenus et accusés et des détenus condamnés à l'emprisonnement au pain et à l'eau et à l'emprisonnement simple).	

Yhteisiin makunnuoneisiin soffi:			Avec dortoirs communs pour envoyer:				
Yököppien luku:			Nombre des cellules pour la nuit exclusivement:				
Päivä- ja yököppien luku:			Nombre des cellules pour le jour et pour la nuit:				
164	—	25	Helsingin lääninvankila	164	—	25	Prison départementale de Helsingfors.
171	—	52	Turun ”	171	—	52	” ” d’Abo.
89	—	40	Hämeenlinnan ”	89	—	40	” ” de Tavastehus.
101	—	30	Wiipurin ”	101	—	30	” ” de Wiborg.
55	—	40	Mikkelin ”	55	—	40	” ” de St Michel.
77	—	40	Kuopion ”	77	—	40	” ” de Kuopio.
125	—	32	Nikolainkaupungin ”	125	—	32	” ” de Nikolaistad.
78	—	15	Oulun ”	78	—	15	” ” d’Uleaborg.
—	—	20	Kastelholman kihlakunnanvankila	—	—	20	Prison d’arrondissement à Kastelholm.
—	—	20	Kajaanin ”	—	—	20	” ” à Kajana.
—	—	20	Kittilän ”	—	—	20	” ” à Kittilä.

860-274

Maan lääninvankilain ulkorakenteen uudistustyö, jota on kestänyt useita vuosia ja josta Vankeinhoitohallitus tätä ennen antamissaan kertomuksissa on tehnyt selvän, on nyt lopetettu, sittenkuin Turun, Mikkelin ja Nikolainkaupungin lääninvankilarakennukset tänä vuonna ovat täydellisesti sisustetut ja tarkoituksensa annetut. Muutamista pienemmistä täydentämistöistä puhumatta, on siis maan kaikilla lääninvankiloilla nyt tarpeelliset rakennukset, joissa on tarvittava määrä koppeja ja jotka muuten ovat ajanmukaisesti sisustetut. Mainituista kolmesta viimeksi rakennetusta lääninvankilasta on Turussa olevassa 171 täydellistä koppia ja 8 yhteishuonetta, Mikkelissä olevassa 55 koppia ja 6 yhteishuonetta sekä Nikolainkaupungin lääninvankilassa 125 koppia ja 6 huonetta vangeille, joita säilytetään yhdessä. Vankilarakennuksissa on sen ohessa tarpeelliset huoneet hallintoa varten, jonka ohessa kaikissa näissä vankiloissa ympärismuurin ulkopuolelle on rakennettu rakennus, jossa on asunnot vankilan johtajalle, vahtimestarille, koneenkäyttäjälle ja naisvartijalle.

Maan vankilarakennusten sisustuksen ja ulkonäön tarkemmaksi selittämiseksi liitetään tähän kertomukseen kivipainokuvat Helsingin lähellä olevan rangausvankilan sekä Helsingin ja Turun lääninvankilain asema- ja fasaadipiirustuksista.

Nygårdin tilalle Tuusulan pitäjään perustettavan alaikäisten rikoksenteikiäin kasvatuslaitoksen rakennukset ovat myöskin tänä vuonna valmistuneet. Näitä on kivinen päärakennus, jossa on kaksi kaksikerroksista sivustaa ja kolmikerroksinen keskusta, sekä tarpeelliset talli-, navetta- ja muut ulkohuonerakennukset. Päärakennuksessa on, kuten kertomukseen liitetyistä kuvista nähdään, alimmassa kerroksessa: voimistelusalit, työsalit, ruokasali, keittiö, varastohuone ja kellari; toisessa kerroksessa: kaksi makuusalit, kouluhuone, sairashuone, kirjasto, kansliahuone ja opettajan asuinhuone; sekä keskustan kolmannessa kerroksessa laitoksen johtajan huoneusto. Laitos on aiottu 70 pojalle, sijoitettuna kahdelle osastolle.

Näitten rakennustöitten kustannuksia ei nykyänsä voida tarkalleen ilmoittaa syystä ettei kustannuslaskuja vielä ole päätetty. Armossa vahvistettujen kustannusehdotuksien mukaan, joissa on tehty pienempiä säästöjä, oli puhessaolevien

laitoksien rakentamiseen määrättyinä: Turun lääninvankilalle 723,900 markkaa, Mikkelin läänin vankilalle 375,000 markkaa, Nikolainkaupungin läänin vankilalle 520,551 markkaa 50 penniä sekä Tuusulan pitäjässä olevalle kasvatuslaitokselle 164,000 markkaa.

Vankilain sisäiselle järjestysmuodolle erittäin tärkeä lainsäädäntötoimenpide on vuoden kuluessa tullut toimeen Suomenmaan uuden rikoslain yhteydessä annetun armollisen asetuksen kautta rangaistusten täytäntöönpanosta, joulukuun 19 p:ltä 1889.

Mitä tulee sisäiseen järjestysmuotoon on sitäpaitsi erityisiä ehdotuksia ohjesäännöiksi maan lääninvankiloille, työvankiloille sekä Tuusulan pitäjässä olevalle kasvatuslaitokselle armollisesta käskystä laadittu ja annettu Hallituksen tutkittaviksi. Näitten ohjesääntöjen julkaisemisella, joka piakkoin ollee odotettavissa, voi pitää neljännesvuosisata takaperin aletun Suomenmaan vankeustoimen uudestaan järjestämisen vastaiseksi päättyneenä.

Sittenkuin useampina vuosina tapahtunut niitten vankien vienti Siperian siirtomaihin, jotka sitä anoivat, vuonna 1887 oli lakkautettu ja Turun rangaistusvankilan vankien luku sen kautta melkoisesti lisääntynyt, määrättiin Keisarillisen Senaatin kiertokirjeellä lokakuun 12 päivältä 1888, että kaikki kuritushuonerangaistukseen neljää vuotta pitemmäksi ja korkeintaan viiden vuoden ajaksi tuomitut mieshenkilöt, joita sitä ennen oli säilytetty Turun rangaistusvankilassa, vastedes lähetettäisiin Helsingin lähellä olevaan rangaistusvankilaan. Vaan kun tämä toimenpide ei ole näyttänyt riittävän vankien luvun nopean karttumisen ehkäisemiseksi ensinmainitussa vankilassa ja vankilan käytettävänä olevat huoneustot sen tähden tämän vuoden alussa havaittiin riittämättömiksi kuritushuonevankien säilyttämiseen, on Keisarillinen Senaatti, kun mitäkään vankien siirtämistä Helsingin lähellä olevaan rangaistusvankilaan ei voinut tulla kysymykseen, vaan Lappeenrannan työvankilassa, joka on aiottu lähemmä 300 vangille, tällöin säilytettiin ainoastansa 135 työvankia, Vankeinhoitohallituksen asiasta tekemän esityksen johdosta, nähnyt hyväksi sallia, että Turun rangaistusvankilasta saataisiin Lappeenrannan työvankilaan siirtää korkeintaan 60, etupäässä vähävoimaista kuritushuonevankia, joille viimeainitussa vankilassa laitettaisiin erityinen väliaikainen osasto, tämän kuitenkin saamatta tuottaa mitään muutosta työvankilan järjestysmuodossa ja nimityksessä. Sen ohessa on Keisarillinen Senaatti nähnyt hyväksi määrätä, että niitä vankeja, jotka tulisivat kuulumaan Lappeenrannan työvankilan kuritushuoneosastoon, on kohdeltava kuritushuoneille voimassa olevan ohjesäännön määräysten mukaan ja, mikäli mahdollista, pidettävä erillään työvankilassa säilytetyistä työvangeista.

Sen jälkeen kuin maan rautatieverkko on ulotutettu kaikkiin läänin-pääkaupungeihin on melkoisessa määrin alettu käyttää rautateitä vankeja kuletettaissa, ilman että rautateillä siltä on ollut olemassa säännöllistä vankeinkuletusta. Nyt on kuitenkin armollisella julistuksella lokakuun 3 päivältä 1889 määrätty että Vankeinhoitohallituksen ja Rautatienhallituksen tuli yhdessä sopia säännöllisestä vankeinkuletuksesta valtionrautateilla siihen soveliailla junilla, joihin on kytkettyinä vankeinkuletusta varten laitettu erityinen vankivaunu. Tämän mukaan on tällaisia kuletuksia pantu toimeen kerran viikossa edes ja takaisin maan kaikkien kaupunkien välillä, joissa löytyy rangaistus-, työ- taikka lääninvankiloita sekä asiasta Keisarikunnan Sisäasiainministerin kanssa olleen kirjoitusvaihdon jälkeen, myöskin Wiipurin ja Pietarin välisellä rautatiellä. Vankeinhoitohallitus, Kuvernöörit sekä rangaistus- ja työvankilain johtajat ovat sen ohessa oikeutetut tarpeen vaatiessa tilaamaan erityisen vankeinkuletuksen.

Vankien säilyttämistä varten rautatienjunien pitemmältä pysähtyessä Toijalan, Riihimäen ja Kouvolan asemilla on näille asemille laitettu samanlaisia kuletusvankihuoneita, kuin Seinäjoen asemalla jo ennestään löytyvä, joita hoitavat tätä varten palkatut vanginhoitajat ja jotka vastaiseksi ovat sijoitettuina tarkoitusta varten vuokrattuihin rakennuksiin.

Tiedot vangeista ja vankeinhoidosta vuonna 1889 annetaan seuraavissa osissa:

- I. *Vankien luku ja persoonalliset suhteet.*
- II. *Järjestys ja kurinpito.*
- III. *Työnteko.*
- IV. *Sielunhoito ja kouluopetus.*
- V. *Terveystenhoito; sekä*
- VI. *Tulot ja menot.*

I. Vankein luku ja persoonalliset suhteet.

Rikoksista tutkittavien, oikeuksien ja virastojen määräämiä rangaistuksia kärsivien sekä irtolaisuudesta ja kuljeksimisesta kiinnipantujen henkilöiden luku oli v. 1889 kuluessa maan yleisissä vankeuslaitoksissa sekä Kuopion kaupunginvankilassa seuraava:

	Miehiä.	Naisia.	Ynsä.
<i>Vuoden alussa jäljellä olevia</i>	1,484.	543.	2,027.
<i>Vuoden kuluessa lisään tulleita</i>	5,365.	1,653.	7,018.
	Yhteensä 6,849.	2,196.	9,045.
<i>Vuoden kuluessa poistuneita</i>	5,399.	1,642.	7,041.
<i>Vuoden lopussa jäljellä olevia</i>	1,450.	554.	2,004.
	Yhteensä 6,849.	2,196.	9,045.

Yllämainituista 9,045:stä vankiloihin otetusta henkilöstä oli 1,371, joista 999 miestä ja 372 naista, vuoden kuluessa siirretty vankeuslaitoksesta toiseen.

Vuoden kuluessa poistuneista oli:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Päästetty vapaiksi:			
Vapaiksi tuomittuja taikka muuten vapautettu	1,138.	487.	1,625.
Armotettu	6.	—	6.
Päästetty vapaiksi toukokuun 27 p:nä 1883 annettun armollisen armahduskirjeen johdosta	2.	—	2.
Rangaistuksensa kärsittyänsä	4,130.	1,126.	5,256.
Lähetetty tutkittaviksi	15.	1.	16.
Lähetetty sairashuoneeseen taikka hospitaaliin	10.	3.	13.
Karannut	3.	—	3.
Kuollut:			
Itsemurhan kautta	1.	—	1.
Muusta syystä	42.	15.	57.
Jätetty ulkomaisille virastoille taikka maassa oleville sotilas- virastoille	52.	8.	60.
Siirretty (kuletettavina vuoden lopussa)	—	2.	2.
Yhteensä poistuneita	5,399.	1,642.	7,041.

Vuoden lopussa jäljellä olevista oli:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Rikoksista vangittuja	180.	56.	236.
Kuritushuone-rangaistusta kärsiviä	876.	290.	1,166.
Venkeusrangaistusta eli n. s. pelkkää vankeutta kärsiviä	90.	41.	131.
Ehdotonta vesileipävankeutta kärsiviä	13.	5.	18.
Sakkoja ja uhkasakkoja sovittamassa	122.	25.	147.
Irtolaisuudesta ja kuljeksimisesta vangittuja	33.	9.	42.
Yleisessä työssä pidetyitä	135.	128.	263.
Velkavankeja	1.	—	1.
Yhteensä jäljellä	1,450.	554.	2,004.

Luku vankeuspäiviä vuodessa, keskimäärä vankia päivässä sekä korkein ja vähin määrä vankeja eri vankiloissa on ollut seuraava:

	Vankuspäi- vien luku vuoden kulu- essa.	Keskiluku vankeja.	Korkein lu- ku saman- aikaisia van- keja.	Vähin luku samanaikai- sia vankeja.
Rangaistusvankila lähellä Helsinkiä	131,282	360	381	349
” Turussa	178,927	490	500	485
Rangaistus- ja työvankila Hämeenlinnassa:				
Rangaistusvankeja	102,654	281	293	272
Työvankeja	49,558	136	151	121
Työvankila Lappeenrannassa	55,300	152	183	128
Lääninvankila Helsingissä	38,823	106	132	79
Lääninvankila Turussa	39,663	109	158	77
Lääninvankila Hämeenlinnassa	15,820	43	102	20
” Wiipurissa	28,491	78	128	51
” Mikkelissä	17,261	47	112	19
” Kuopiossa	18,966	52	94	27
Kaupunginvankila Kuopiossa	534	1	7	1
Lääninvankila Nikolainkaupungissa	34,802	95	160	61
” Oulussa	15,101	41	63	27
Kihlakunnanvankila Kastelholmassa	617	2	3	1
” Kajaanissa	836	2	9	1
” Kittilässä	264	1	5	1
Yhteensä	728,899	1,996	—	—

Vankiloissa oli siis vuoden 1889 kuluessa keskimäärin 1,996 vankia päivässä. Tämä luku on koko maan väkilukuun Joulukuun 31 p:nä 1885, 2,203,358 henkeen, jotenkin samassa suhteessa kuin 1:1,104.

Vankein luvusta ja persoonallisista suhteista annetaan alempana tarkempia tietoja seuraavissa pääryhmissä:

- A) *Rikoksista vangittuja henkilöitä;*
- B) *Rangaistusvankeja;*
- C) *Henkilöitä, jotka varain puutteessa sakkojen tahi uhkasakkojen maksamiseen ovat kärsineet vesileipävankeutta eli n. s. pelkkää vankeutta;*
- D) *Irtolaisuudesta tahi kuljeksimisesta vangittuja henkilöitä;*
- E) *Työvankeudessa pidetyitä henkilöitä;*
- F) *Velkavankeja.*

A) Rikoksista vangittuja henkilöitä.

Vuonna 1889 on rikoksista tutkittu yhteensä 1,506 henkilöä, joista 1,179 miestä ja 327 naista. Näistä oli:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
<i>Vuoden 1889 alussa jäljellä olevia:</i>			
Vankiloissa	203.	55.	258.
Tutkittaviksi lähetettyjä	6.	1.	7.
<i>Vuoden kuluessa lisääntulleita</i>	970.	271.	1,241.
Yhteensä	1,179.	327.	1,506.

Vuoden kuluessa poistuneita:

Tuomituita:

Kuritushuonerangaistukseen:

Elinajaksi	39.	6.	45.
Määräajaksi	211.	56.	267.
Vankeusrangaistukseen eli n. s. pelkkään vankeuteen	83.	26.	109.
Vesileipävankeuteen	397.	99.	496.
Raippa- tahi vitsarangaistukseen	15.	1.	16.
Vapaaksi tuomittuja tahi muuten irtipäästettyjä	198.	70.	268.
Syytettyjä, joita ei ole voitu syypääksi tuomita	13.	3.	16.
Irtolaisina kohdeltaviksi määrättyitä	14.	6.	20.
Sairashuoneisiin lähetettyjä	5.	2.	7.
Karanneita	2.	—	2.
Kuolleita	1.	—	1.
Ulkomaisille virastoille taikka maassa oleville sotilas virastoille jätetyitä	6.	—	6.

Poistuneita kaikkiaan 984. 269. 1,253.

Vuoden 1889 lopussa jäljellä olevia:

Vankiloissa	180.	56.	236.
Tutkittaviksi lähetettyjä	15.	1.	16.
Kuletettavina	—	1.	1.
Yhteensä	1,179.	327.	1,506.

B) Rangaistusvankeja.

1) Kuritushuonerangaistusta kärsineitä vankeja.

Maan rangaistuslaitoksiin vuonna 1889 otetuista kuritushuonevangeista oli:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
<i>Vuoden 1889 alussa jäljellä olevia</i>	843.	277.	1,120.
<i>Vuoden kuluessa lisää tulleita</i>	260.	66.	326.
<i>Vuoden kuluessa poistuneita</i>	227.	53.	280.
<i>Vuoden 1889 lopussa jäljellä olevia</i>	876.	290.	1,166.

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Kuritusuonevankien luku on siis vuoden 1889 alusta sen loppuun lisääntynyt	33.	13.	46.
Maamme rangaistuslaitoksissa v. 1889 säilytetyjen kuritusuonevankien koko luku oli	1,103.	343.	1,446.
ja teki siis, verraten v. 1888 säilytetyjen kuritusuonevankien koko lukuun, joka oli	1,060.	332.	1,392.
<i>lisäys</i>	43.	11.	54.
<i>Keskimäärin</i> oli v. 1889 kuritusuonevankeja päivässä sekä v. 1888	830.	264.	1,094.
	850.	281.	1,131.
Verrattuna edelliseen vuoteen tekee siis tämän kertomusvuoden kuluessa rangaistusvankiloihin otettujen kuritusuonevankien <i>keskimäärän lisäys</i>	20.	17.	37.

Vuonna 1889 maamme rangaistuslaitoksissa säilytetyjen kuritusuonevankien luku on jotenkin samassa suhteessa maan väkilukuun Joulukuun 31 p:nä 1885 kuin 1 : 1,524; saman vuoden lopussa jäljellä olevien luku kuin 1 : 1,889: sekä keskiluku kuritusuonevankia päivässä kuin 1 : 1,948.

Syynä kuritusuonevankien lisääntymiseen yhä edelleen on epäilemättä siirtolaisvankien Siperiaan lähettämisen lakkauttaminen.

Rikokset, joista kuritusuonerangaistusta tuomittiin kaikille vuonna 1889 maan rangaistuslaitoksissa säilytetyille kuritusuonevangeille, olivat seuraavat:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisääntulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Murha	5	1	1	1	6	2
Tappo ja kuolemantuottamus	195	10	35	7	230	17
Lapsenmurha, yritys siihen ja kuolemantuottamus sikiöllensä	—	165	—	30	—	195
Ihmisen rääkkäys	98	1	70	3	168	4
Kotirauhan rikkominen	1	—	1	—	2	—
Väärä ilmianto ja muu kunnianloukkaus	—	1	3	—	3	1
Avio- ja siveysrikkoksia	17	25	9	6	26	31
Ryöstö	38	1	18	—	56	1
Varkaus	456	68	99	17	555	85
Kruununvarain anastaminen ja hukkaaminen	1	—	1	—	2	—
Väärennys, petos ja muu epärehellisyys	11	2	17	—	28	2
Murhapolitto	11	3	1	2	12	5

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisään tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Rautatien vahingoittaminen	5	—	—	—	5	—
Kuuliaisuuden rikos	5	—	5	—	10	—
Yhteensä	843	277	260	66	1,103	343

Prosentteissa laskettuna jakaantuivat kuritushuonevangit tekemiensä rikosten suhteen vuosina 1889 ja 1888 seuraavalla tavalla:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.				Vuoden kuluessa lisään tulleita.			
	1889.		1888.		1889.		1888.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
	%	%	%	%	%	%	%	%
Murha	0,59	0,36	0,24	0,77	0,39	1,51	1,36	—
Tappo ja kuolemantuottamus	23,13	3,61	23,45	3,09	13,46	10,61	11,82	4,11
Myrkyttämisen yritys	—	—	—	0,39	—	—	—	—
Lapsenmurha, yritys siihen ja kuolemantuottamus sikiölle	—	59,57	—	53,67	—	45,45	—	54,79
Ihmisen räökkäys	11,63	0,36	11,31	—	26,92	4,55	28,18	1,37
Kotirauhan rikkominen	0,12	—	0,24	—	0,39	—	—	—
Laiton vangitseminen	—	—	0,12	—	—	—	—	—
Väärä ilmianto ja muu kunnianloukkaus	—	0,36	0,36	0,39	1,15	—	0,46	1,37
Avio- ja siveysrikoksia	2,02	9,03	2,62	11,19	3,46	9,09	3,18	9,59
Ryöstö	4,51	0,36	5,36	0,39	6,92	—	3,18	—
Varkaus	54,10	24,55	51,66	28,18	38,07	25,76	44,55	24,66
Kruununvarain anastaminen ja hukkaaminen	0,12	—	0,12	—	0,39	—	—	—
Väärennys, petos ja muu epärehellisyys	1,30	0,72	2,02	0,39	6,54	—	1,82	1,37
Murhapoltto	1,30	1,08	1,55	1,54	0,39	3,03	0,91	2,74
Rautatien vahingoittaminen	0,59	—	0,24	—	—	—	2,27	—
Kuuliaisuuden rikos	0,59	—	0,71	—	1,92	—	2,27	—
	100	100	100	100	100	100	100	100

Samaten kuin tätäkin ennen oli suurin osa rangaistusvankiloihin vuonna 1889 otetuista miespuolisista kuritushuonevangeista, eli 54,10 prosenttia vuoden alussa jäljellä olevista ja 38,07 prosenttia vuoden kuluessa lisään tulleista,

tuomittu varkaudesta sekä sitä lähinnä useimmat taposta ja ihmisen rääkkäämisestä. Naispuolisista vangeista oli kokonaista 59,57 prosenttia jäljellä olevista ja 45,45 prosenttia kertomusvuoden kuluessa lisään tulleista tuomittu lapsenmurhasta ja senkaltaisista rikoksista.

Kuritusluonerangaistuksien pituus, joihin vuonna 1889 maan rangaistuslaitoksissa säilytetyitä vankeja oli tuomittu, näkyy seuraavasta taulusta:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisään tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Elinaikaiseen	286	42	38	8	324	50
13 vuoden	1	—	—	—	1	—
12 ”	16	—	1	—	17	—
8 vuoden ja 12 vuotta vähempään	69	38	5	4	74	42
4 ” ” 8 ” ”	144	117	46	18	190	135
3 ” ” 4 ” ”	197	62	70	20	267	82
2 ” ” 3 ” ”	75	13	31	6	106	19
1 ” ” 2 ” ”	35	5	35	8	70	13
6 kuukauden ja 1 vuotta vähempään	16	—	19	1	35	1
6 kuukautta vähempään	4	—	15	1	19	1
Yhteensä	843	277	260	66	1,103	343

Prosentteissa laskettuna oli kuritusluonevangeista tuomittuna:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisään tulleita.	
	M.	N.	M.	N.
Elinaikaiseen	33,93	15,16	14,62	12,12
13 vuoden	0,12	—	—	—
12 ”	1,90	—	0,39	—
8 ” ja 12 vuotta vähempään	8,18	13,72	1,92	6,06
4 ” ” 8 ” ”	17,08	42,24	17,69	27,27
3 ” ” 4 ” ”	23,37	22,38	26,92	30,30
2 ” ” 3 ” ”	8,90	4,69	11,92	9,09
1 ” ” 2 ” ”	4,15	1,81	13,46	12,12
6 kuukauden ja 1 vuotta vähempään	1,90	—	7,31	1,52
6 kuukautta vähempään	0,47	—	5,77	1,52
	100	100	100	100

Ylläolevasta taulusta näkyy että vuoden alussa jäljellä olevista vangeista useimmat miehet, elikkä 33,93 prosenttia, olivat tuomitut elinkautiseen kuritushuonerangaistukseen ja useimmat naisvangit, elikkä 42,24 prosenttia, 4—8 vuoden rangaistukseen. Vuoden kuluessa lisään tulleista vangeista taasen olivat useimmat sekä mies- että naispuoliset vangit, nimittäin 26,92 prosenttia edellisistä ja 30,30 prosenttia jälkimmäisistä tuomitut 3—4 vuoden rangaistukseen. Jotenkin sama oli suhde vuonna 1888.

Miespuolisten elinkautisten vankien luku on kertomusvuotena edelleen lisääntynyt ja oli sen lopussa 305, joka on lähemmä 35 prosenttia kaikista jäljellä olevista miespuolisista kuritushuonevangeista. Vuoden 1888 lopussa oli elinkautiseen kuritushuonerangaistukseen tuomittujen miesten luku, joka aina vuodesta 1884 lisääntymistään on lisääntynyt, 286, joka oli noin 34 prosenttia kaikista miespuolisista kuritusvangeista.

Kuritushuonevankien ikä oli vuonna 1889:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
17 vuotta	—	1	—	—	—	1
18 ”	6	1	6	—	12	1
19 ”	11	—	8	1	19	1
20 ”	9	4	12	1	21	5
20 ja 25 vuoden välillä	77	44	50	18	127	62
25 ” 30 ” ” ”	209	73	65	20	274	93
30 ” 35 ” ” ”	169	57	45	4	214	61
35 ” 40 ” ” ”	127	39	22	9	149	48
40 ” 50 ” ” ”	125	39	31	10	156	49
50 ” 60 ” ” ”	77	12	17	2	94	14
60 ” 70 ” ” ”	29	7	4	1	33	8
Yli 70 vuoden	4	—	—	—	4	—
Yhteensä	843	277	260	66	1,103	343

Prosentteissa laskettuna muodostuvat tämän kertomusvuoden ikäsuhteet — verrattuina edelliseen vuoteen — seuraavasti:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.				Vuoden kuluessa lisään tulleita.			
	1889.		1888.		1889.		1888.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
	%	%	%	%	%	%	%	%
16 vuotta	—	—	—	0,39	—	—	—	—
17 ”	—	0,36	0,12	—	—	—	1,82	1,37
18 ”	0,71	0,36	0,71	—	2,31	—	3,18	—
19 ”	1,31	—	0,95	0,39	3,08	1,52	1,36	4,11
20 ”	1,07	1,44	0,48	1,54	4,61	1,52	1,82	2,73
20—25 vuotta	9,13	15,89	11,07	15,06	19,23	27,27	24,54	30,14
25—30 ”	24,79	26,35	22,86	26,25	25,00	30,30	21,82	23,29
30—35 ”	20,05	20,58	20,12	19,69	17,31	6,06	20,00	16,44
35—40 ”	15,07	14,08	15,00	13,51	8,46	13,63	7,27	6,85
40—50 ”	14,83	14,08	15,83	13,51	11,92	15,15	9,55	13,70
50—60 ”	9,13	4,33	9,40	6,95	6,54	3,03	6,82	1,37
60—70 ”	3,44	2,53	3,10	2,32	1,54	1,52	1,82	—
Yli 70 ”	0,47	—	0,36	0,39	—	—	—	—
	100	100	100	100	100	100	100	100

Ylläolevasta taulusta näkyy, että useimmat vangit olivat 25—30 vuoden ijässä.

Vankeinhoitohallitukselle tulleet ilmoitukset kuritushuonerangaistusta vuonna 1889 kärsineitten *vankien kotopaikasta* osottavat vankien olleen kotoisin:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.			Vuoden kuluessa lisään tulleita.			Kaikkiaan.		
	M.	N.	Y:nsä.	M.	N.	Y:nsä.	M.	N.	Y:nsä.
Uudenmaan läänistä	170	63	233	43	12	55	213	75	288
Turun ja Porin ”	150	50	200	55	14	69	205	64	269
Hämeen ”	112	38	150	26	10	36	138	48	186
Wiipurin ”	67	37	104	21	5	26	88	42	130
Mikkelin ”	36	16	52	11	2	13	47	18	65
Kuopion ”	61	24	85	20	5	25	81	29	110
Waasan ”	198	31	229	68	13	81	266	44	310
Oulun ”	47	18	65	14	4	18	61	22	83
Wenäjän keisarikunnasta	1	—	1	2	1	3	3	1	4
Preussin kuningaskunnasta	1	—	1	—	—	—	1	—	1
Yhteensä	843	277	1,120	260	66	326	1,103	343	1,446

Prosentittain laskien saadaan seuraava suhde:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.			Vuoden kuluessa lisään tulleita.		
	M.	N.	Y:nsä.	M.	N.	Y:nsä.
	%	%	%	%	%	%
Uudenmaan läänistä	20,17	22,74	20,80	16,54	18,18	16,87
Turun ja Porin „	17,79	18,05	17,86	21,15	21,21	21,17
Hämeen „	13,28	13,72	13,39	10,00	15,15	11,04
Wiipurin „	7,95	13,36	9,29	8,08	7,58	7,97
Mikkelin „	4,27	5,78	4,64	4,23	3,03	3,99
Kuopion „	7,24	8,66	7,59	7,69	7,58	7,67
Waasan „	23,49	11,19	20,45	26,15	19,70	24,85
Oulun „	5,57	6,50	5,80	5,38	6,06	5,52
Wenäjän keisarikunnasta	0,12	—	0,09	0,78	1,51	0,92
Preussin kuningaskunnasta	0,12	—	0,09	—	—	—
	100	100	100	100	100	100

Suurin prosenttiluku kuritushuonevankeja oli niinmuodoin kotoisin Waasan, Turun ja Porin sekä Uudenmaan läänistä. Vuoden alussa jäljellä olevista oli nimittäin 23,49 prosenttia miespuolisia vankeja Waasan läänistä ja 22,74 prosenttia naispuolisia vankeja Uudenmaan läänistä. Vuoden kuluessa lisään tulleista oli suurin luku miesvankeja, 26,15 prosenttia, samaten kotoisin Waasan läänistä sekä suurin luku naispuolisia vankeja, elikkä 21,21 prosenttia, Turun ja Porin läänistä.

Useimmat Waasan läänistä kotoisin olevat kuritushuonevangit olivat tuomitut taposta ja ihmisen rääkkämisestä, vaan useimmat Uudenmaan sekä Turun ja Porin lääneistä kotoisin olevat miehet omistusoikeutta vastaan tehdystä rikoksista.

Missä suhteessa kunkin läänin kuritushuonevankien luku vuonna 1889 oli läänin väkilukuun joulukuun 31 p:nä 1885 näkyy seuraavasta taulusta:

	Kuritushuonevankien luku.			Väkiluku.			Yksi kuritushuonevanki oli siis seuraavaa väkilukua kohden.		
	Miehiä.	Naisia.	Y:nsä.	Miehiä.	Naisia.	Y:nsä.	Miehiä.	Naisia.	Kuntpaar- kin saku- puolia.
Uudenmaan läänistä	213	75	288	106,142	112,382	218,524	498	1,498	759
Turun ja Porin „	205	64	269	181,121	188,238	369,359	884	2,941	1,373
Hämeen „	138	48	186	116,597	120,200	236,797	845	2,504	1,273
Wiipurin „	88	42	130	158,468	163,464	321,932	1,801	3,892	2,476
Mikkelin „	47	18	65	84,349	87,768	172,117	1,795	4,876	2,648

	Kurutshuonevan- kien luku.			Väkiluku.			Yksi kuritshuone- vanki oli siis seu- raavaa väkilukua kohden.		
	Miehiä.	Naisia.	Y.nsä.	Miehiä.	Naisia.	Y.nsä.	Miehiä.	Naisia.	Kumpaa- kin suku- puolia.
Kuopion läänistä	81	29	110	184,984	138,292	273,276	1,664	4,769	2,484
Waasan „	266	44	310	189,006	196,149	385,155	711	4,685	1,242
Oulun „	61	22	83	111,244	114,954	226,198	1,840	5,225	2,725
Koko Suomesta	1,099	342	1,441	1,081,911	1,121,447	2,203,358	984	3,279	1,529

Kuinka monta vuonna 1889 maamme rangaistuslaitoksissa säilytetyistä kuri-
tshuonevangeista on *syntynyt avioliitossa* ja kuinka monta *sen ulkopuolella* nä-
kyy seuraavasta taulusta:

	Vuoden alussa jäl- jellä olevia.		Vuoden kuluessa li- sään tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Syntyneitä avioliitossa	782	247	239	62	1,021	309
Syntyneitä ulkopuolella avioliittoa	61	30	21	4	82	34
Yhteensä	843	277	260	66	1,103	343

Prosentteissa on suhde seuraava:

	Vuoden alussa jäl- jellä olevia.		Vuoden kuluessa li- sään tulleita.	
	M.	N.	M.	N.
Syntyneitä avioliitossa	92,76	89,17	91,92	93,94
Syntyneitä ulkopuolella avioliittoa	7,24	10,83	8,08	6,06
	100	100	100	100

Entiseen yhteiskunnalliseen asemaansa nähden jakaantuivat kuritushuone-
vangit seuraavasti:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Entisiä sotaväen päälliköitä	1	—	—	—	1	—
Sotaväen alipäälliköitä ja miehistöä	30	—	10	—	40	—
Alipäälliköitten ja sotamiesten leskiä, vaimoja ja tyttöjä	—	6	—	1	—	7
Kaupunkien ja virastojen virkamiehiä	1	—	1	—	2	—
Virastojen ja yleisten laitosten palvelijoita	9	—	1	—	10	—
Virastojen ja yleisten laitosten palvelijain leskiä vaimoja ja tyttöjä	—	3	—	1	—	4
Entisiä pappeja	—	—	1	—	1	—
Hengelliseen säätyyn kuuluvien leskiä, vaimoja ja tyttöjä	—	—	—	1	—	1
Ent. kansakoulunopettajia	—	—	1	—	1	—
Kauppiaita ja tehtailijoita	5	—	2	—	7	—
Kauppa- ja ravintolapalvelijoita	11	—	—	—	11	—
Käsityöläisiä ja elinkeinolaisia	15	—	7	—	22	—
Käsityöläisten ja elinkeinolaisten leskiä, vaimoja ja tyttöjä	—	14	—	6	—	20
Käsityöläiskisälliä ja oppipoikia	77	—	27	—	104	—
Käsityöläiskisällien leskiä, vaimoja ja tyttöjä	—	1	—	1	—	2
Talonomistajia kaupungissa	4	—	1	—	5	—
Ajureita	2	—	2	—	4	—
Merimiehiä	5	—	6	—	11	—
Merimiesten leskiä, vaimoja ja tyttöjä	—	1	—	2	—	3
Kalastajia	2	—	—	—	2	—
Tilallista maalaikansaa	94	—	28	—	122	—
Tilallisten maalaisten leskiä, vaimoja ja tyttöjä	—	40	—	8	—	48
Tilallisten maalaisten poikia	70	—	28	—	98	—
Palkollisia	111	95	33	15	144	110
Irtolaisväestöön kuuluvia, itsellisiä, päiväläisiä, kulkijamia, mustalaisia y. m.	397	107	109	29	506	136
Armotettuja elinkautisvankeja	9	—	3	—	12	—
Haureudelle alttiita	—	10	—	2	—	12
Yhteensä	843	277	260	66	1,103	343

Prosentteissa laskettuna oli suhde seuraava:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisään tulleita.	
	M.	N.	M.	N.
Entisiä sotaväenpääliköitä	0,12	—	—	—
Sotaväen alipääliköitä ja miehistöä	3,56	—	3,85	—
Alipääliköitten ja sotamiesten leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	2,17	—	1,52
Kaupunkien ja virastojen virkamiehiä	0,12	—	0,38	—
Virastojen ja yleisten laitosten palvelijoita	1,07	—	0,38	—
Virastojen ja yleisten laitosten palvelijain leskiä vaimoja ja tyttäriä	—	1,08	—	1,52
Entisiä pappeja	—	—	0,38	—
Hengelliseen säätyyn kuuluvien leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	—	—	1,52
Ent. kansakoulunopettajia	—	—	0,38	—
Kauppaita ja tehtäilijöitä	0,59	—	0,77	—
Kauppa- ja ravintolapalvelijoita	1,31	—	—	—
Käsityöläisiä ja elinkeinolaisia	1,78	—	2,69	—
Käsityöläisten ja elinkeinolaisten leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	5,05	—	9,09
Käsityöläiskisällejä ja oppipoikia	9,13	—	10,39	—
Käsityöläiskisällien leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	0,36	—	1,52
Talonomistajia kaupungissa	0,47	—	0,38	—
Ajureita	0,24	—	0,77	—
Merimiehiä	0,59	—	2,31	—
Merimiesten leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	0,36	—	3,03
Kalastajia	0,24	—	—	—
Tilallisia maalaisia	11,15	—	10,77	—
Tilallisten maalaisten leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	14,44	—	12,12
Tilallisten maalaisten poikia	8,30	—	10,77	—
Palkollisia	13,17	34,30	12,69	22,72
Irtolaisväestöön kuuluvia, itsellisiä, päiväläisiä, kulkijamia, mustalaisia y. m.	47,09	38,63	41,93	43,93
Armotettuja elinkautisvankeja	1,07	—	1,16	—
Haureudelle alttiita	—	3,61	—	3,03
	100	100	100	100

Valtava enemmistö sekä mies- että naispuolisia kuritushuonevankeja kuului siis vuonna 1889, kuten ennenkin, irtolaisväestöön.

Vuoden kuluessa lisään tulleista vangeista oli kokonaista kolme armoitet-
tuja elinkautisvankeja. Yksi näistä oli kahdeksantoista vuoden rangaistusajan
jälkeen vuonna 1873 armotettu hänelle murhasta tuomitusta elinkautisesta kuri-
tushuonerangaistuksesta ja palasi nyt vankeuteen ihmisen räökkäämisestä; muut
olivat armotetut, toinen 1886 ja toinen 1887 ja palasivat nyt uudistetusta var-
kausrikoksesta.

Maan rangaistuslaitoksissa säilytettyjen kuritushuonevankien uskonnosta
annetuista ilmoituksista näkyy että mainituista vangeista kuului:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisään tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Luterilaiseen uskontoon	813	273	251	65	1,064	338
Kreikkalais-katooliseen uskontoon	27	4	8	1	35	5
Roomalais-katooliseen ”	3	—	1	—	4	—
Yhteensä	843	277	260	66	1,103	343

Prosentteissa laskettuna saadaan seuraavat suhteet:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisään tulleita.	
	M.	N.	M.	N.
Luterilaiseen uskontoon kuuluvia	%	%	%	%
Kreikkalais-katooliseen uskontoon kuuluvia	96,45	98,56	96,54	98,48
Roomalais-katooliseen ” ”	3,20	1,44	3,08	1,52
	0,35	—	0,38	—
	100	100	100	100

Kuritusuonevankien *avio-oloista* annetaan seuraavat tiedot:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisääntulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Naineita, joilla oli lapsia	265	19	82	2	347	21
Naineita, lapsettomia	42	18	20	3	62	21
Leskimiehiä ja leskivaimoja, joilla oli lapsia	21	20	5	4	26	24
Lapsettomia leskimiehiä ja leskivaimoja	13	5	1	4	14	9
Avioeron saaneita, joilla oli lapsia	—	3	—	1	—	4
Avioeron saaneita, lapsettomia	—	4	—	1	—	5
Naimattomia	502	208	152	51	654	259
Yhteensä	843	277	260	66	1,103	343

Prosentteissa laskettuna oli näistä:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisääntulleita.	
	M.	N.	M.	N.
	%	%	%	%
Naineita, joilla oli lapsia	31,44	6,86	31,54	3,03
Naineita, lapsettomia	4,98	6,50	7,69	4,54
Leskimiehiä ja leskivaimoja, joilla oli lapsia	2,49	7,22	1,92	6,06
Lapsettomia leskimiehiä ja leskivaimoja	1,54	1,81	0,39	6,06
Avioeron saaneita, joilla oli lapsia	—	1,08	—	1,52
Avioeron saaneita, lapsettomia	—	1,44	—	1,52
Naimattomia	59,55	75,09	58,46	77,27
	100	100	100	100

Seuraava taulu osoittaa kuinka moni vuonna 1889 kuritushuonerangaistusta kärsineistä vangeista ennen ei ollut rangaistu ja kuinka moni ennen oli kärsinyt vankeusrangaistusta tahi muuta rangaistusta kuin vapauden menettämistä sekä kuinka moni ennen oli kärsinyt kuritushuonerangaistusta:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisää tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
	Ennen rankaisemattomia	264	179	99	43	363
Ennen rangaistuja	579	98	161	23	740	121
Yhteensä	843	277	260	66	1,103	343
Viimemainituista oli:						
Rangaistuja vankeusrangaistuksella tahi muulla tavoin kuin vapauden menettämällä	354	62	114	16	468	78
Kuritushuonerangaistusta kärsineitä	225	36	47	7	272	43

Prosentteissa laskettuna oli suhde siis:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisää tulleita.	
	M.	N.	M.	N.
	Ennen rankaisemattomia	31,32	64,62	38,08
Ennen rangaistuja	68,68	35,33	61,92	34,85
Viimemainituista oli:				
Rangaistuja vankeusrangaistuksella tahi muulla tavoin kuin vapauden menettämällä	41,99	22,38	43,84	24,24
Kuritushuonerangaistusta kärsineitä	26,69	13,00	18,08	10,61

Keisarillisen Majesteetin helmikuun 8 p:nä 1889 antaman päätöksen mukaan, sen johdosta että eräät Turun rangaistusvankilassa säilytetyt vangit olivat hakeneet *armahdusta*, vapautettiin kuusi rangaistusvankilassa säilytettyä vankia edelleen toimittamasta heille erityisistä rikoksista elinajaksi tuomittua yleistä työtä kuritushuoneissa ja päästettiin sittemmin helmikuun 25 ja 26 p:nä vapaaksi rangaistusvankilasta. Kaksi heistä oli tuomittu neljännen kerran varkaudesta, kolme varkausrikoksesta kolmannen kerran sekä yksi taposta ja ryöstöstä. Neljännen kerran varkaudesta tuomitut olivat kärsineet kuritushuonerangaistusta hiukan kymmenettä vuotta, kolmannen kerran varkaudesta tuomituista kaksi kymmenen vuotta ja yksi kahdeksan ja puoli vuotta sekä taposta ja ryöstöstä tuomittu viisi vuotta. Näistä armotetuista oli nuorin 35 vuoden ja vanhin 60 vuoden ikäinen.

2) Vangit, jotka ovat kärsineet heille tuomittua vankeusrangaistusta
eli n. k. pelkkää vankeutta.

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
<i>Vuoden alussa jäljellä olevia</i>	125.	35.	160.
<i>Vuoden kuluessa lisään tulleita</i>	305.	68.	373.
Yhteensä	430.	103.	533.
<i>Vuoden kuluessa poistuneita</i>	340.	62.	402.
<i>Vuoden lopussa jäljellä olevia</i>	90.	41.	131.
Yhteensä	430.	103.	533.

3) Vangit, jotka ovat kärsineet heille tuomittua ehdotonta vesileipä-vankeutta.

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
<i>Vuoden alussa jäljellä olevia</i>	3.	—	3.
<i>Vuoden kuluessa lisään tulleita</i>	180.	29.	209.
Yhteensä	183.	29.	212.
<i>Vuoden kuluessa poistuneita</i>	170.	24.	194.
<i>Vuoden lopussa jäljellä olevia</i>	13.	5.	18.
Yhteensä	183.	29.	212.

C) Henkilöitä, jotka varain puutteessa sakkojen ja uhkasakkojen
maksamiseen ovat kärsineet vesileipävankeutta taikka
n. k. pelkkää vankeutta.

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
<i>Vuoden alussa jäljellä olevia</i>	107.	19.	126.
<i>Vuoden kuluessa lisään tulleita</i>	3,288.	806.	4,094.
Yhteensä	3,395.	825.	4,220.
<i>Vuoden kuluessa poistuneita</i>	3,273.	800.	4,073.
<i>Vuoden lopussa jäljellä olevia</i>	122.	25.	147.
Yhteensä	3,395.	825.	4,220.

D) Irtolaisuudesta taikka kuljeksimisesta vangittuja henkilöitä.

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
<i>Vuoden alussa jäljellä olevia:</i>			
Vankiloissa	27.	19.	46.
Kuljetettavina	—	2.	2.
<i>Vuoden kuluessa lisään tulleita</i>	1,075.	606.	1,681.
Yhteensä	1,102.	627.	1,729.

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
<i>Vuoden kuluessa poistuneita:</i>			
Yleiseen työhön tuomituita	152.	157.	309.
Rikoksesta syytteesen joutuneita	13.	4.	17.
Vapauteen päästettyjä	849.	448.	1,297.
Sairashuoneisiin ja hospitaaleihin lähetettyjä	4.	—	4.
Kuolleita	2.	1.	3.
Ulkomaan virastoille ja kotimaan sotavirastoille jätettyjä	46.	8.	54.
	Yhteensä	1,066.	618. 1,684.
<i>Vuoden lopussa jäljellä olevia:</i>			
Vankiloissa	33.	9.	42.
Kuljetettavina	3.	—	3.
	Yhteensä	1,102.	627. 1,729.

E) Yleisessä työssä pidettyjä vankeja.

(Työvankia).

Näistä vangeista oli:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
<i>Vuoden 1889 alussa jäljellä olevia</i>	170.	137.	307.
<i>Vuoden kuluessa lisää tulleita</i>	167.	155.	322.
<i>Vuoden kuluessa poistuneita</i>	202.	164.	366.
<i>Vuoden 1889 lopussa jäljellä olevia</i>	135.	128.	263.
Työvankien luku on siis vuoden 1889 kuluessa vähentynyt	35.	9.	44.
Vuonna 1889 oli maamme työvankiloissa säilytetyjä vankeja yhteensä	337.	292.	629.
Ja teki siis, katsoen v. 1888 säilytettyjen vankeiden kokoluukuun, joka oli	396.	356.	752.
<i>vähennys</i>	59.	64.	123.
Keskimäärin oli vuonna 1889 työvankia päivässä	152.	136.	288.
ja vuonna 1888	163.	147.	310.
Työvankien keskimäärä on siis kertomusvuoden kuluessa vähentynyt	11.	11.	22.

Niiden henkilöiden luku, jotka vuoden 1889 kuluessa säilytettiin maamme työvankiloissa, on jotenkin samassa suhteessa väkilukuun Joulukuun 31 p:nä 1885, 2,203,358 henkeen, kuin 1: 3,503; vuoden lopussa jäljellä olevien luku samassa suhteessa kuin 1: 8,378; sekä keskimäärä vankia päivässä samassa suhteessa kuin 1: 7,655.

Työvankien eri lajeista v. 1889 annetut tiedot osottavat että työvangeista oli tuomittu:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Irtolaisuudesta	148	135	140	154	288	289
Varastetun tavaran arvoa työllä suorittamaan	18	2	21	1	39	3
Kuuliaisuuden rikoksesta	4	—	6	—	10	—
Yhteensä	170	137	167	155	337	292

Prosentteissa laskettuna saadaan seuraavat suhteet:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita.	
	M.	Q.	M.	Q.
Irtolaisuudesta	87,06	98,54	83,83	99,35
Varastetun tavaran arvoa työllä suorittamaan	10,59	1,46	12,58	0,65
Kuuliaisuuden rikoksesta	2,35	—	3,59	—
	100	100	100	100

Seuraava taulu osottaa sen *työajan pituuden*, joka oli tuomittu vuonna 1889 yleisessä työssä pidetyille vangeille. Tästä taulusta näkyy, että yleiseen työhön oli tuomittu:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
3 vuodeksi	6	4	—	1	6	5
2 ” ja 3 vuotta vähemmäksi	37	34	17	12	54	46
1 vuodeksi ja 2 vuotta vähemmäksi	63	49	42	42	105	91
6 kuukaudeksi ja 1 vuotta vähemmäksi	52	37	62	61	114	98
Alle 6 kuukauden	12	13	46	39	58	52
Yhteensä	170	137	167	155	337	292

Prosentteissa oli suhde seuraava:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisääntyneitä.	
	M.	N.	M.	N.
	%	%	%	%
3 vuodeksi	3,53	2,92	—	0,65
2 " ja 3 vuotta vähemmäksi	21,76	24,82	10,18	7,74
1 " ja 2 vuotta vähemmäksi	37,06	35,76	25,15	27,10
6 kuukaudeksi ja 1 vuotta vähemmäksi	30,59	27,01	37,13	39,35
Alle 6 kuukauden	7,06	9,49	27,54	25,16
	100	100	100	100

Vuonna 1889 yleisessä työssä pidettyjen vankien *ijästä* annetaan seuraavat tarkemmat tiedot:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisääntyneitä.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
15 vuotisia	—	—	—	1	—	1
16 "	—	—	2	1	2	1
17 "	4	—	5	2	9	2
18 "	8	1	3	4	11	5
19 "	3	2	9	11	12	13
20 "	2	2	5	9	7	11
20—25 vuotisia	34	27	35	42	69	69
25—30 "	28	43	31	34	59	77
30—35 "	29	22	25	23	54	45
35—40 "	22	15	21	10	43	25
40—50 "	23	19	19	13	42	32
50—60 "	14	4	10	5	24	9
60—70 "	1	2	2	—	3	2
Yli 70 vuotisia	2	—	—	—	2	—
Yhteensä	170	137	167	155	337	292

Prosentteissa oli suhde siis:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisää tulleita.	
	M.	N.	M.	N.
	%	%	%	%
15 vuotisia	—	—	—	0,64
16 ”	—	—	1,20	0,64
17 ”	2,35	—	2,99	1,29
18 ”	4,71	0,73	1,80	2,58
19 ”	1,76	1,46	5,39	7,10
20 ”	1,18	1,46	2,99	5,81
20—25 vuotisia	20,00	19,71	20,96	27,10
25—30 ”	16,47	31,38	18,56	21,93
30—35 ”	17,06	16,06	14,97	14,84
35—40 ”	12,94	10,95	12,57	6,45
40—50 ”	13,53	13,87	11,38	8,39
50—60 ”	8,23	2,92	5,99	3,23
60—70 ”	0,59	1,46	1,20	—
Yli 70 vuotisia	1,18	—	—	—
	100	100	100	100

Kuten ylläolevasta yhteenvedosta näkyy, olivat useimmat miespuoliset työvangit 20—25 vuoden iässä, vaan useimmat naispuoliset vangit 25—30 vuoden iässä.

Kotipaikkaan nähden olivat yleiseen työhön tuomitut vangit, jotka vuonna 1889 säilytettiin maan vankeuslaitoksissa, kotoperäiä:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.			Vuoden kuluessa lisää tulleita.			Kaikkiaan.		
	M.	N.	Y:nsä.	M.	N.	Y:nsä.	M.	N.	Y:nsä.
Uudenmaan läänistä	52	34	86	40	43	83	92	77	169
Turun ja Porin ”	24	12	36	17	16	33	41	28	69
Hämeen ”	9	15	24	7	11	18	16	26	42
Wiipurin ”	44	20	64	42	17	59	86	37	123
Mikkelin ”	5	12	17	9	11	20	14	23	37
Kuopion ”	13	28	41	29	30	59	42	58	100
Waasan ”	17	5	22	18	16	34	35	21	56
Oulun ”	6	11	17	5	10	15	11	21	32
Venäjän keisarikunnasta	—	—	—	—	1	1	—	1	1
Yhteensä	170	137	307	167	155	322	337	292	629

Prosentteissa laskettuna oli suhde seuraava:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.			Vuoden kuluessa lisään tulleita.		
	M.	N.	Y:nsä.	M.	N.	Y:nsä.
	%	%	%	%	%	%
Uudenmaan läänistä	30,59	24,82	28,01	23,95	27,74	25,78
Turun ja Porin läänistä	14,12	8,76	11,73	10,18	10,32	10,25
Hämeen ”	5,29	10,95	7,82	4,19	7,10	5,59
Wiipurin ”	25,88	14,60	20,85	25,15	10,97	18,32
Mikkelin ”	2,94	8,76	5,54	5,99	7,10	6,21
Kuopion ”	7,65	20,43	13,35	17,36	19,35	18,32
Waasan ”	10,00	3,65	7,16	10,78	10,32	10,56
Oulun ”	3,53	8,03	5,54	3,00	6,45	4,66
Venäjän kejsarikunnasta	—	—	—	—	0,65	0,31
	100	100	100	100	100	100

Samoin kuin edellisenä vuonna olivat useammat työvangit, eli 28,01 prosenttia vuoden alussa jäljellä olevista ja 25,78 prosenttia vuoden kuluessa lisään tulleista, kotoisin Uudenmaan läänistä sekä lähinnä suurin luku Wiipurin ja Kuopion lääneistä.

Vangeista oli syntynyt avioliitossa ja avioliiton ulkopuolella:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisään tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
	Avioliitossa syntyneitä	155	121	150	140	305
Avioliiton ulkopuolella syntyneitä	15	16	17	15	32	31
Yhteensä	170	137	167	155	337	292

Prosentteissa laskettuna oli suhde seuraava:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisään tulleita.	
	M.	N.	M.	N.
	%	%	%	%
Avioliitossa syntyneitä	91,18	88,32	89,82	90,32
Avioliiton ulkopuolella syntyneitä	8,82	11,68	10,18	9,68
	100	100	100	100

Vuoden 1889 kuluessa yleisessä työssä pidettyjen vankien yhteiskunnallinen asema ennen vankiloihin tuloansa näky seuraavasta yhteenvedosta:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Entisiä sotaväen alipäälliköitä ja miehistöä	7	—	9	—	16	—
Sotaväen alipäälliköitten ja miehistön leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	3	—	2	—	5
Virastojen ja yleisten laitosten palvelijoita	3	—	3	—	6	—
Virastojen ja yleisten laitosten palvelijain leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	—	—	3	—	3
Kauppapalvelijoita	6	—	4	—	10	—
Käsityöläiskisällejä ja oppipoikia	46	—	46	—	92	—
Käsityöläiskisällien leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	4	—	1	—	5
Ammattilaisten leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	2	—	4	—	6
Ajureita	1	—	1	—	2	—
Merimiehiä	9	—	8	—	17	—
Merimiesten leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	2	—	2	—	4
Tilallisten maalaisten leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	1	—	5	—	6
Tilallisten maalaisten poikia	5	—	11	—	16	—
Palkollisia	26	1	17	4	43	5
Irtolaisväestöön kuuluvia	67	49	68	63	135	112
Haureudelle altiita	—	75	—	71	—	146
Yhteensä	170	137	167	155	337	292

Prosentteissa laskettuna on suhde seuraava:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita	
	M.	N.	M.	N.
	%	%	%	%
Entisiä sotaväen alipäälliköitä ja miehistöä	4,12	—	5,39	—
Sotaväen alipäälliköitten ja miehistön leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	2,19	—	1,29
Virastojen ja yleisten laitosten palvelijoita	1,77	—	1,80	—
Virastojen ja yleisten laitosten palvelijain leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	—	—	1,93
Kauppapalvelijoita	3,53	—	2,39	—
Käsityöläiskisällejä ja oppipoikia	27,06	—	27,54	—
Käsityöläiskisällien leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	2,92	—	0,65

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita.	
	M.	N.	M.	N.
	%	%	%	%
Ammattilaisten leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	1,46	—	2,58
Ajureita	0,59	—	0,60	—
Merimiehiä	5,29	—	4,79	—
Merimiesten leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	1,46	—	1,29
Tilallisten maalaisten leskiä, vaimoja ja tyttäriä	—	0,73	—	3,23
Tilallisten maalaisten poikia	2,94	—	6,59	—
Palkollisia	15,29	0,73	10,18	2,58
Irtolaisväestöön kuuluvia	39,41	35,77	40,72	40,64
Haureudelle alttiita	—	54,74	—	45,81
	100	100	100	100

Uskonnolleen olivat vuonna 1889 yleisessä työssä pidetyt vangit:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Lutherilaisia	151	133	153	150	304	283
Kreikkalais-katolilaisia	18	4	14	5	32	9
Roomalais-katolilaisia	1	—	—	—	1	—
Yhteensä	170	137	167	155	337	292

Prosentteissa saadaan seuraavat suhteet:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita.	
	M.	N.	M.	N.
	%	%	%	%
Lutherilaisia	88,82	97,08	91,62	96,77
Kreikkalais-katolilaisia	10,59	2,92	8,38	3,23
Roomalais-katolilaisia	0,59	—	—	—
	100	100	100	100

Työvankien *avio-olot* nähdään seuraavasta taulusta:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Naineita, joilla oli lapsia	10	5	18	3	28	8
Naineita, lapsettomia	5	1	5	6	10	7
Leskimiehiä ja vaimoja, joilla oli lapsia	3	5	7	5	10	10
Lapsettomia leskimiehiä ja vaimoja	5	6	2	3	7	9
Avioeron saaneita, joilla oli lapsia	—	1	—	—	—	1
Avioeron saaneita, lapsettomia	—	3	1	—	1	3
Naimattomia	147	116	134	138	281	254
Yhteensä	170	137	167	155	337	292

Prosentteissa laskettuna oli näistä:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa liisään tulleita.	
	M.	N.	M.	N.
Naineita, joilla oli lapsia	5,88	3,65	10,78	1,94
Naineita, lapsettomia	2,94	0,73	2,99	3,87
Leskimiehiä ja vaimoja, joilla oli lapsia	1,77	3,65	4,19	3,22
Lapsettomia leskimiehiä ja vaimoja	2,94	4,38	1,20	1,94
Avioeron saaneita, joilla oli lapsia	—	0,73	—	—
Avioeron saaneita, lapsettomia	—	2,19	0,60	—
Naimattomia	86,47	84,67	80,24	89,03
	100	100	100	100

Moniko v. 1889 yleisessä työssä pidetyistä vangeista ennen ei ollut rangaistusta tahi yleisessä työssä pidetty, moniko ennen oli pidetty yleisessä työssä, moniko ennen oli kärsinyt vankeusrangaistusta tahi muuta rangaistusta kuin va-

pauden menettämistä sekä moniko ennen oli kärsinyt kuritushuonerangaistusta, nähdään seuraavasta taulusta:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisääntyneitä.		Yhteensä.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Sellaisia, joita ei ennen ole rangaistu tahi yleisessä työssä pidetty	21	24	32	47	53	71
Yleisessä työssä pidetyitä	36	46	28	41	64	87
Vankeusrangaistusta kärsineitä tahi muulla tavoin kuin vapauden menettämällä rangaistuja	99	61	96	62	195	123
Kuritushuonerangaistusta kärsineitä	14	6	11	5	25	11
Yhteensä	170	137	167	155	337	292

Prosentteissa oli suhde seuraava:

	Vuoden alussa jäljellä olevia.		Vuoden kuluessa lisääntyneitä.	
	M.	N.	M.	N.
Sellaisia, joita ei ennen ole rangaistu tahi yleisessä työssä pidetty	12,35	17,52	19,16	30,32
Yleisessä työssä pidetyitä	21,18	33,58	16,77	26,45
Vankeusrangaistusta kärsineitä tahi muulla tavoin kuin vapauden menettämällä rangaistuja	58,23	44,52	57,48	40,00
Kuritushuonerangaistusta kärsineitä	8,24	4,38	6,59	3,23
	100	100	100	100

F) Velkavankeja.

Vuoden 1889 kuluessa on velkavankeja olleet:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Helsingin lääninvankilassa	36.	3.	39.
Turun „	8.	2.	10.
Hämeenlinnan „	3.	—	3.
Wiipurin „	2.	—	2.
Mikkelin „	1.	—	1.

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Kuopion lääninvankilassa	5.	—	5.
Nikolainkaupungin „	1.	—	1.
	<hr/>		
Yhteensä	56.	5.	61.

Lasten luku, jotka kertomusvuoden kuluessa ovat seuranneet vanhempiansa vankeuteen, oli 243. Näistä oli vuoden lopussa jäljellä 15 lasta.

II. Järjestys ja kuri.

1) Lääninvankilat.

Mitään suurempaa hairausta, josta olisi seurannut syytös yleisessä oikeudessa, eivät vangit maamme lääninvankiloissa kertomusvuoden kuluessa ole tehneet. Sitä vastoin ovat seuraavat *hairaukset kurinpitoa vastaan* tapahtuneet, nimittäin:

Tottelemattomuus ja röyhkeys vartioita kohtaan	65 tapauksessa.
Raivoaminen, meluaminen ja muu sopimaton käytös	17 „
Tora ja tappelu toisen vangin kanssa	18 „
Vankilan omaisuuden pilaaminen ja huono hoito	15 „
Epärehellisyys	4 „
Luvattomien esineiden pitäminen	7 „
Muita hairauksia	6 „
	<hr/>
Yhteensä	132 „

Vangeille edellämainituista hairauksista määrätty *lainsyryjäiset rangaistukset* olivat:

Piekseminen	6 kertaa.
Rautoihin paneminen	6 „
Sulkeminen pimeään koppiin	45 „
„ valoisaan koppiin	32 „
Makuuvaatteitten menettäminen	36 „
Varoitus	7 „
	<hr/>
	132 „

Rangaistujen lukumäärä oli 129, joista kolmea vankia rangaistiin kahdesti ja muita kerran kutakin.

Kertomusvuoden kuluessa on kolme *karkaamista* tapahtunut Nikolainkaupungin lääninvankilasta. Karanneista oli kaksi vangittu irtolaisuudesta ja kolmas oli murhasta ja ryöstöstä syytetty miespuolinen tutkimusvanki. Kaksi ensinmainittua saatiin vähän jälkeen karkaamistansa kiinni ja tuotiin vankilaan takaisin, vaan kolmatta ei vielä vuoden lopussa oltu yllätetty. Vartioidista on suuressa määrässä vaikeuttanut ja yllä mainitut karkaamiset suureksi osaksi tehnyt mahdolliseksi se seikka, että vankilan rakentamistyössä ajoittain on ollut kahteen saataan vapaasen työntekijään sekä että vankilan hallituksella on ollut varsin niukalta tilaa käytettävään vankien säilyttämiseen ja on uudestaan rakentamisen kesäessä melkein joka päivä ollut pakotettu siirtämään vankeja huoneesta toiseen. Vaan sitäpaitsi lienee vartiostokin tässä suhteessa ollut huolimaton ja leväperäinen, josta syystä karkaamisista on ryhdytty oikeudellisiin tutkintoihin, vaan näitä ei vielä vuoden lopussa ole päätetty.

Maan muissa lääninvankiloissa ei vuoden kuluessa ole tapahtunut karkkaamisia eikä myöskään karkaamisyrityksiä.

2) Rangaistusvankilat miehiä varten.

Niin suuria rikoksia, että niistä olisi seurannut syytös oikeudessa, ei näissä vankiloissa ole vuoden kuluessa tapahtunut. Sitä vastoin on *kuria koskevia häirauksia* mainittu seuraavat:

	Rangaistus- vankila Jä- hellä Hel- sinkiä.	Turun ran- gaistusvan- kila.	Yhteensä.
Hyökkäys vartiakuntaan kuuluvan henkilön päälle	2	2	4
Röyhkeys, tottelemattomuus ja sopimaton käytös päällikkö- kuntaa tai vartijoita kohtaan	56	92	148
Raivoaminen ja meluaminen	3	5	8
Karkaaminen	—	1	1
Karkaamisyritys	—	1	1
Tora ja tappelu toisen vangin kanssa	35	36	71
Vankilan tai toisen vangin omaisuuden anastaminen ja huk- kaaminen	7	9	16
Petos ja epärehellisyys	19	24	43
Sopimaton käytös ja puhe	14	19	33
Vankilan omaisuuden vahingoittaminen tai huono hoito	16	5	21
Laiskuus ja hutiloiminen työssä	14	13	27

	Rangaistus- vankila Heli- sinkkiä.	Turun ran- gaistusvan- kila.	Yhteensä.
	Tupakankiellon rikkominen	24	64
Kiillotus-aineen nauttiminen	—	2	2
Perättömät valitukset	3	—	3
Luvaton kirjeenvaihto	21	11	32
Luvattomien esineiden pitäminen	—	23	23
Luvaton työ	3	10	13
Muita pienempiä hairauksia	9	—	9
Yhteensä	226	317	543

Lainsyrrjäiset rangaistukset, jotka vangeille määrättiin yllämainituista kuria koskevista hairauksista olivat:

	Rangaistukset.								Rangaistujien luku.	Rang- kaisu- matto- mion luku.	Vankien keski- luku päivässä.	Rangaistujien prosentti verrattuna	
	Kahleisin panttu.	Pimeä koppi rangastuksen ohessa.	Pimeä koppi.	Valoisa koppi rangastuksen ohessa.	Valoisa koppi vesileipä rangastuksen ohessa.	Luokalta alenta- minen.	Varoitus.	Yhteensä.				vankien koko lukuun.	vankien keski- luku päivässä.
Rangaistusvankilassa lä- hellä Helsingiä	2	12	23	120	15	8	46	226	127	431	360	22,75	35,28
Turun rangaistusvankilassa	—	3	—	206	12	14	82	317	174	371	490	31,93	35,51
Yhteensä.	2	15	23	326	27	22	128	543	301	802	850	—	—

Jonkun yllämainitun rangaistuksen ohessa on luokalta alentamista tuomittu Helsingin lähellä olevassa rangaistusvankilassa 29:ssä tapauksessa ja Turun rangaistusvankilassa 10:ssä tapauksessa.

Vankeja on rangaistu: *Helsingin lähellä olevassa rangaistusvankilassa* 78 vankia kerran, 23 vankia kahdesti, 14 vankia kolmesti, 7 vankia neljästi, 2 vankia viidesti, 2 vankia kuudesti ja 1 vanki kymmenesti; sekä *Turun rangaistusvankilassa* 96 vankia kerran, 45 vankia kahdesti, 16 vankia kolmesti, 8 vankia neljästi, 5 vankia viidesti, 2 vankia kuudesti ja 2 vankia seitsemästi.

Useimmiten käytetty rangaistus on kuten ennenkin, ollut sulkeminen valoi-
saan koppiin vedelle ja leivälle.

Rangaistujen vankien prosenttiluku verrattuna sekä vankien koko lukuun että vankien keskilukuun päivässä on kertomusvuoden kuluessa kummassakin puheessaolevassa rangaistuslaitoksessa ollut pienempi kuin edellisenä vuonna 1888. Sitävastoin on kuria koskevien hairauksien luku Turun rangaistusvankilassa 1888 vuoden jälkeen melkoisesti lisääntynyt. Tämän on etupäässä vaikuttanut vankilan suuri vankiluku, joka on synnyttänyt vaikeuksia kurin ylläpitämisessä.

Turun rangaistusvankilasta on vuoden kuluessa kaksi vankia karannut ja yksi vanki yrittänyt karata.

Ensimmäinen *karkaaminen* tapahtui syyskuun 25 p:nä kello puoli neljän tienoilla iltapäivällä, jolloin muuan elinkautiseen kuritushuonerangaistukseen tuomittu vanki karkasi rangaistusvankilan lähellä olevalta kivilouhokselta. Vaan jo ennenkuin karkaaminen havaittiin, kun louhoksella työssä olevat vangit kello kuudelta luettiin yöksi saatettaviksi takaisin vankilaan, oli karanneen ottanut kiinni noin kolmen virstan päässä Turun kaupungista olevalta niityltä kaksi siellä työssä olevaa talonpoikaa, jotka toivat karkurin takaisin vankilaan samalla hetkellä kun karkaaminen huomattiin. Koska karkaamisen arvattavasti teki mahdolliseksi erään vartijan huolimattomuus vartioimistoisessa on asia annettu asianomaisen oikeuden tutkittavaksi. — Toinen karkaaminen tapahtui marraskuun 16 päivänä, jolloin muuan taposta kahdeksan vuotiseen kuritushuonerangaistukseen tuomittu vanki, viiden muun vangin kanssa puhdistessaan erästä päällikköhuoneuston huyskää, sai tilaisuuden karata. Vangin karkaaminen havaittiin heti ja vaikka muutama saapuvilla olleet vartijat ajoivat häntä takaa, onnistui hänen kuitenkin päästä pakoon eikä karkuria oltu vielä vuoden 1889 lopussa saatu kiinni. Mihinkään huolimattomuuteen ei tässä tapauksessa katsottu huyskällä vartioivaa vartiostoa syyppääksi.

Ylempänä mainittu *karkaamis-yritys* tehtiin marraskuun 19 p:nä, jolloin muuan elinkautinen vanki karkasi vankilan kivilouhokselta, missä häntä muitten vankien kanssa pidettiin työssä. Karkaajan hankkeet huomasi kuitenkin heti muuan vartija ja miestä, joka oli koettanut mustata vaatteensa tervalla ja mullalla, ajettiin heti takaa ja otettiin kiinni läheisen lääninvankilan rakennustyössä olevien vapaitten työmiesten avulla aivan lähellä vankilan aluetta.

Vartioston käytös ja toimeliaisuus virassa arvostellaan ylipäätien hyväksi. Kuitenkin ovat asianomaiset johtokunnat leväperäisyydestä, huolimattomuudesta taikka pienemmistä hairauksista virantoimituksessa rangaisseet ylimääräisellä palveluksella, sakoilla taikka varoituksella kahta Helsingin lähellä olevan rangaistusvankilan vanginvartijaa sekä yhtä vahtimestaria ja kuutta Turun rangaistusvankilan vartijaa, jonka ohessa yksi viimeksimainitun vankilan vanginvartija luvattomasta yhteydestä vankien kanssa on toimestansa erotettu.

3) Rangaistus- ja työvankila naisia varten.

Mitään suurempaa rikosta vangit tässä vankilassa eivät vuoden 1889 kuluessa ole tehneet.

Vankien tekemät *kuria koskevat hairaukset* olivat:

	Kuritus- huonevan- keja.	Työvan- keja.	Yhteensä.
Röyhkeys, tottelemattomuus ja sopimaton käytös päällikkö- kuntaa tai vartijakuntaa kohtaan	6	22	28
Meluaminen	—	2	2
Karkaaminen	1	—	1
Tora ja tappelu toisen vangin kanssa	1	11	12
Vankilan omaisuuden anastaminen ja hukuttaminen	1	1	2
Vankilan omaisuuden vahingoittaminen tahi huono hoito	5	1	6
Säädytön käytös	—	5	5
Siveettömyys	1	—	1
Laiskuus ja vilppi työnteossa	2	—	2
Ruoan vieminen ruokahuoneesta	6	17	23
Pienempiä hairauksia	1	2	3
Yhteensä	24	61	85

Yllämainituista hairauksista tuomittiin vangeille seuraavat *lainsyriset rangaistukset*:

	Lainsyrisiä rangaistuksia.					Rangaistusten luku.	Rangaisemattomien luku.	Keskimäärä vankieja päivässä.	Rangaistusten prosentti	
	Pieksminen.	Valoisa kop- pi vedellä ja leivällä.	Luokalta alentaminen.	Varoitus.	Yhteensä.				vankien koko huvusta.	vankien kes- kiluvusta päivässä.
Kuritushuonevankeja	—	16	4	4	24	22	321	281	6,41	7,83
Työvankeja	2	56	—	3	61	46	246	136	15,75	33,82
Yhteensä	2	72	4	7	85	68	567	417	—	—

Kaikkiaan on rangaistu 22 kuritushuonevankia, joista 20:tä *kerran* ja 2:ta *kahdesti* sekä 46 työvankia, joista 35:ttä *kerran*, 9:ää *kahdesti* ja 2:ta *neljästi*.

Ainoatakaan karkaamista ei vankilasta ole tehty kertomus vuoden kuluessa eikä myös mitäkään karkaamisyritystä. Se karkaaminen, josta erästä kuritus-huonevankia, ylläolevien tietojen mukaan rangaistiin, tapahtui vuonna 1888, vaan vanki tuotiin vasta vuonna 1889 vankilaan takaisin.

4) Työvankila miehille.

Vaikeammanlaatuista rikosta eivät tässäkin vankilassa säilytetyt vangit ole 1889 vuoden kuluessa tehneet. Sitä vastoin tapahtui vankilassa seuraavat *kuria koskevat hairaukset*.

Laiskuus, röyhkeys ja tottelemattomuus	120.
Tora ja tappelu toisen vangin kanssa	23.
Vankilan omaisuuden anastaminen ja huono hoito	9.
Valheellisyys ja epäjärjestys	81.
Kirous ja säädytön käytös	21.
Luvaton tupakan käyttäminen	9.
Luvaton kirjeenvaihto	2.
Pienempiä hairauksia	67.
Yhteensä	332.

Lainsyryjäiset rangaistukset, mitkä yllä luetelluista hairauksista määrättiin olivat:

Piekseminen	2 kertaa.
Pimeä koppi ja senjälkeen työntekö yksinäisessä huoneessa	9 "
Pimeä koppi	183 "
Valoisa koppi	64 "
Säästörahan menettäminen	2 "
Vapaa-ajan menettäminen	1 "
Varoitus	71 "
Yhteensä	332 "

Rangaistujen luku	163.
Rankaisemattomien luku	174.
Keskimäärä vankeja päivässä	152.

Rangaistujen prosentti:

vankien koko luvusta	48,37.
„ keskiluvusta	107,58.

Edelliseen vuoteen verraten on hairausten luku melkoisesti lisääntynyt. Syynä tähän mainitsee vankilan tirehtööri ne tilaisuudet seurusteluun vapaitten työntekijäin kanssa, joita kertomusvuoden kuluessa vankilassa toimitetut rakennustyöt antoivat vangeille.

Vangeista rangaistiin 89 *kerran*, 36 *kahdesti*, 11 *kolmesti*, 15 *neljästi*, 4 *viidesti*, 3 *kuudesti*, 3 *seitsemästi* 1 *yhdeksästi* ja 1 *kymmenesti*.

Karkaamista taikka karkaamisyritystä ei työvankilassa vuoden kuluessa ole tapahtunut.

III. Työnteko.

Maan *läänin ja kihlakunnanvankiloissa* ovat työt tehdyt osaksi kruunulle osaksi yksityisille henkilöille. Koko rahatulo näissä vankiloissa vuonna 1889 toimitetuista töistä oli 14,635 markkaa 48 penniä, josta, määräysten mukaan armollisessa asetuksessa Lokakuun 2 p:ltä 1871, joka koskee läänien kruununvankilain vankien käyttämistä työssä, 8,060 markkaa 98 penniä on tullut kruunulle ja 6,574 markkaa 50 penniä vangeille. Kun kruunulle tulevasta osasta työn tuottamaa tuloa vähennetään ostettujen työaineiden hinta ja muut työ kustannukset, jotka yhteensä tekevät 2,764 markkaa 21 penniä, jääpi jäljelle 5,296 markkaa 77 penniä, joka summa osottaa valtion puhtaan voiton työnteosta läänin- ja kihlakunnanvankiloissa vuonna 1889. Sitäpaitsi on vuoden kuluessa Uudenmaan läänin-rahastoon annettu 3,211 markkaa 20 penniä, jotka ovat korvauksena vuosina 1886, 1887 ja 1888 käytetyistä vankipäivätöistä Helsingin läänin-vankilassa siellä silloin toimitettuihin uuden läänin-vankilarakennuksen töihin.

Miesten *rangaistus- ja työvankiloissa* on vankeja suuremmaksi osaksi käytetty valmistamaan teoksia yksityisille henkilöille taikka yhtiöille, osaksi myytäväksi osaksi ennakolta tehdyistä tilauksista. Kuitenkin on enemmän kuin kolmas osa tuloa tuottavista päivätöistä käytetty kruunun, erittäinkin suomen sotaväen töihin. Naisten rangaistus- ja työvankilassa ovat lähes kaikki tuloa tuottavat päivyöt käytetyt valtion laitosten töihin, jonka ohessa kaikissa keskusvankiloissa suuri luku päivätöitä on tarvittu vankilain omiin tarpeisiin.

Rangaistus- ja työvankiloissa laadituista työluetteloista saadaan työnteosta seuraavat tiedot:

	Tehtyjä päivätöitä.			Estyneitä päivätöitä.						Summa summaram. (Ylläpito-päivien koko luku).	Keskimäärä vankeja.
	Joista oli tuloja.	Ilman tuloja.	Yhteensä.	Sairauden kautta.	Voimattomuuden tai muun kykenemättömyyden tähden.	Pyhä- tai muun juhlapäivän tähden.	Vesileipä rangaistuksen tai muun rangaistuksen kautta ilman työtä.	Opetuksen tai muiden erityisten syiden tähden.	Yhteensä.		
Rangaistusvankila lähellä Helsinkiä	77,206	25,838	103,044	4,229	115	18,202	2,157	3,535	28,238	131,282	360
Turun rangaistusvankila	89,267	31,783	121,050	4,724	17,812	29,050	1,800	4,491	57,877	178,927	490
Hämeenlinnan rangaistus- ja työ- vankila	77,317	27,837	105,154	2,935	11,910	25,458	427	6,328	47,058	152,212	417
Lappeenrannan työvankila	29,278	10,859	40,137	1,292	2,386	8,539	1,136	1,810	15,163	55,300	152
Yhteensä	273,068	96,317	369,385	13,180	32,223	81,249	5,520	16,164	148,336	517,721	1,419
tai verrattuna ylläpitopäivien koko lukuun	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
	52,75	18,60	71,35	2,55	6,22	15,69	1,07	3,12	28,65		

Yllä olevaan yhteenvetoon otettu summa 96,317 päivityötä, jotka tuloja tuottamatta ovat käytetyt vankeuslaitoksien hyväksi, sisältää 772 päivityötä Helsingin lähellä olevassa rangaistusvankilassa, 6,963 päivityötä Turun rangaistusvankilassa sekä 5 6 päivityötä Lappeenrannan työvankilassa jotka ovat käytetyt mainittujen vankilain korjaustöihin.

Miten *tuloa tuottaneet päivityöt*, jotka nousevat 52,75 prosenttiin ylläpito-päivien koko luvusta, ovat olleet jaettuina erilaatuisiin töihin, joita vuoden 1889 kuluessa rangaistus- ja työvankiloissa on tehty, nähdään seuraavasta yhteenvedosta:

	Päivätöiden luku.				
	Rangaistusvankila lähellä Helsinkiä.	Turun rangaistusvankila.	Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankila.	Lappeenrannan työvankila.	Yhteensä.
Räätälin- ja ompelutöitä	5,905	12,664	9,855	4,227	32,651
Suutarintöitä	12,239	16,734	1,194	10,009	40,176
Nikkarin-, sorvarin ja veistötöitä	30,228	14,596	—	5,723	50,547
Maalaustöitä	3,494	1,459	—	—	4,953

	Päivätöiden luku.				
	Rangaistusvankila Helsingillä.	Turun rangaistus- vankila.	Hämeenlinnan ran- gaistus- ja työ- vankila.	Lappeenrannan työvankila.	Yhteensä.
Tapiseeraus- ja satulamaakarintöitä . . .	1,957	866	—	341	3,164
Sepän- ja metallitöitä	6,089	5,297	—	1,752	13,138
Kivenhakkuuta	1,123	24,677	—	—	25,800
Koritöitä	1,857	1,836	—	346	4,039
Kirjansitomista	300	360	—	56	716
Verkonkutomista, matonkutomista ja nii- nitöitä	7,869	—	—	3,663	11,532
Kutomis-, luomis-, puolaamis- ja kerimis- töitä sekä langan keittämistä	—	—	15,627	—	15,627
Sukankutomista	—	—	4,361	—	4,361
Kehruuta, viipsimistä, rohtimista ja raas- timista	—	—	41,518	—	41,518
Pesua, mankeloimista ja silitystä	—	—	1,183	—	1,183
Rakennustöitä	1,728	9,449	—	1,618	12,795
Kaikenlaisia töitä	4,417	1,329	3,579	1,543	10,868
Yhteensä	77,206	89,267	77,317	29,278	273,068

Useimmat tuloa tuottavat päivätyöt ovat siis keskusvankiloissa miehiä varten käytetyt puusepän- ja suutarintöihin sekä, mitä erittäin tulee Turun rangaistusvankilaan, kivenhakkuutöihin. Naisten rangaistus- ja työvankilassa on vankeja, samoin kuin tätäkin ennen, pidetty pääasiallisesti kehruu- ja kutomistöissä. Turun rangaistusvankilassa kivenhakkuutöihin käytetyistä 24,677 päivätyöstä on 23,820 päivätyötä, vastaten 178,650 työtuntia, tarvittu Vankeinhoitohallituksen viimeisessä vuosikertomuksessa mainitun, Syyskuun 13 p:nä 1888 yksityisen yhtiön kanssa tehdyn, kontrahdin täyttämiseen, jonka mukaan yhtiölle oli hankittava telsottuja kiviä ja yksinkertaisesti hakattuja lohkokiviä vankilan alueeseen kuuluvasta Kakolan vuoresta. Valmistusmäärä oli 2,656 neliometriä telsottuja katukiviä, 73,14 mittameetriä 0,71 metrin levyisiä tasokiviä sekä 67,16 mittameetriä 0,30 metrin levyisiä katukäytävän reunakiviä.

Likimäärin on niitten *vankien luku*, joita maan keskusvankiloissa *keskimäärin päivässä on käytetty* osaksi edellä mainituihin ammattitöihin, osaksi erityisiin talous- ja muihin askareisin vankilan omiin tarpeisiin, ollut seuraava:

	Vankien luku.				Yhteensä.
	Rangaistusvankila lähellä Helsinkiä.	Turun rangaistus- vankila.	Hämeenlinnan rangaistus- ja työ- vankila.	Lappeenrannan työvankila.	
Räätälin- ja ompelutöihin	19	42	32	14	107
Suutarintöihin	40	55	3	33	131
Nikkarin-, sorvarin- ja veistotöihin	99	48	—	19	166
Maalaustöihin	6	5	—	—	11
Tapiseeraus- ja satulamaakarintöihin	6	3	—	1	10
Sepän ja metallitöihin	20	17	—	6	43
Kivenhakkuutöihin	4	81	—	—	85
Koritöihin	6	6	—	1	13
Kirjansitomiseen	1	1	—	—	2
Verkonkutomiseen, matonkutomiseen ja niinitöihin	25	—	—	12	37
Kutomis-, luomis-, puolaamis- ja kerimis- töihin sekä lankainkeittoon	—	—	51	—	51
Sukankutomiseen	—	—	14	—	14
Kehruusen, viipsimiseen, rohtimiseen ja raastimiseen	—	—	136	—	136
Pesuun, mankeloimiseen ja silitykseen	—	—	3	—	3
Rakennustöihin	6	31	—	5	42
Kaikenlaisiin töihin	14	4	11	5	37
Kaikenlaisiin talous-askareisin vankilois- sa, niinkuin ruoan laittamiseen, pesuun, vanginvaatteiden paikkaamiseen, siivoa- miseen, puhdistamiseen, teiden, katujen ja pihojen kunnossa pitämiseen, puutarha- ja maatöihin, veden ja lumen vetoon, puiden hakkuusen y. m.	85	105	91	36	314

Työnteon tuloista ja menoista rangaistus- ja työvankiloissa vuonna 1889 annetaan tässä seuraava yleiskatsaus:

	Rangaistusvankila lähellä Helsingiä.		Turun rangaistusvankila.		Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankila.		Lappeenrannan työvankila.		Yhteensä.	
	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>
Bruttotulo on ollut . . .	109,620	82	87,544	68	43,483	44	27,284	54	267,933	48
Menot työaineista y. m.	64,420	88	58,037	06	20,085	22	12,406	59	154,949	75
Puhtaaksi tuloksi jääpi	45,199	94	29,507	62	23,398	22	14,877	95	112,983	73

Jos *puhdas tulo* työnteosta jaetaan tasan vankien keskiluvulle päivässä, niin saadaan seuraavat tulokset:

	Vankien keski luku päivässä.	Tulo jokaisesta vangista.		
		Vuodessa.	Päivässä.	Työpäivässä.
		<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
Rangaistusvankila lähellä Helsingiä	360	112,27	0,31	0,37
Turun rangaistusvankila	490	60,22	0,16	0,24
Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankila	417	56,11	0,15	0,22
Lappeenrannan työvankila	152	97,88	0,27	0,37

Jos taas *puhdas tulo* työnteosta jaetaan tasan tuloa tuottavien päivien luvulla, tulee suhde seuraavaksi:

Jokaisesta tuloa tuottavasta työpäivästä.

	<i>Smc.</i>
Rangaistusvankila lähellä Helsingiä	0,52.
Turun rangaistusvankila	0,33.
Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankila	0,30.
Lappeenrannan työvankila	0,51.

Se melkoinen työtulon vähennys, joka edellisiin vuosiin verraten oli Turun rangaistusvankilassa, johtuu siitä tappiosta, minkä vankila kärsi yllämainitun, yksityisen yhtiön kanssa tehdyn kontrahdin johdosta kivivalmisteiden hankkimisesta, jossa kontrahdissa valmisteista oli määrätty liian alhaiset hinnat.

Voimassa olevien asetusten mukaan on rangaistus- ja työvankiloissa oleville vangeille vuoden 1889 kuluessa myönnetty *säästörahoja* yhteensä 21,112 markkaa 60 penniä, josta rangaistusvankilassa lähellä Helsinkiä 4,781 markkaa 90 penniä, Turun rangaistusvankilassa 8,652 markkaa 20 penniä, Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankilassa 6,417 markkaa 99 penniä sekä Lappeenrannan työvankilassa 1,260 markkaa 51 penniä

Jos mainitut säästörahat jaetaan vankien keskiluvulle päivässä, tullaan seuraaviin tuloksiin:

	Vankien keskiluku päivässä.	Jokaisen vangin säästörahat.		
		Vuodessa.	Päivässä.	Työpäivässä.
		<i>Smf.</i>	<i>Smf.</i>	<i>Smf.</i>
Rangaistusvankila lähellä Helsinkiä	360	13,28	0,03	0,04
Turun rangaistusvankila	490	17,66	0,05	0,07
Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankila	417	15,39	0,04	0,06
Lappeenrannan työvankila	152	8,29	0,02	0,03

IV. Sielunhoito ja kouluopetus.

Sielunhoito. Lääninvankiloissa sekä rangaistus- ja työvankiloissa on pidetty jumalanpalveluksia kaikkinä sunnuntai- ja juhlapäivinä sekä raamatunselityksiä jonakin muuna viikon päivänä, jonka ohessa yhteisiä aamu- ja iltarukouksia on pidetty joka päivä. Sen johdosta että useimpien vankien äidinkieli on ollut suomi on jumalanpalvelus useimmiten pidetty tällä kielellä, vaan tavallisesti kerran kuukaudessa kuitenkin ruotsin kielellä. Raamatunselitykset ovat sitä vastoin pidetyt vaihdellen ruotsiksi ja suomeksi. Sitä paitsi ovat saarnaajat antaneet yksityistä sielunhoitoa, erittäinkin koppivangeille, tuon tuostakin käyden heidän luonaan kopeissa, vaan myöskin yhdessä pidetyille vangeille ottaen virkahuoneisensa määrättyinä aikoina vastaan ne näistä vangeista, jotka ovat anoneet saada yksityisesti puhutella saarnaajia, sekä myöskin kutsuttaen luokseen ne heistä

joita syystä taikka toisesta ovat halunneet puhutella, etenkin senlaiset vangit, jotka pian pääsisivät vapaiksi.

Melkoinen luku ripille laskemattomia vankeja on kertomusvuoden kuluessa ollut otettuna vankiloihin. Näille vangeille on annettu rippikouluopetusta ja muutamat heistä, jotka ovat viipyneet vankiloissa pitemmän ajan, ovat myöskin vuoden kuluessa lasketut ripille.

Vankiloissa säilytetyt naispuoliset vangit ovat 1889 vuoden kuluessa synnyttäneet yhdeksän lasta, joista yksi oli kuollut syntyessään.

Vankiloissa kuolleitten vankien hautaaminen on tavallisesti tapahtunut vankilain kirkoissa jumalanpalveluksen taikka raamatunselityksen päätyttyä joko kaikkien hartaushetkelle kirkkoon kokoontuneitten vankien taikka ainoastansa sen osaston läsnäollessa, johon vainaja oli kuulunut, ja on toimitus aloitettu lyhyellä puheella läsnäolijoille.

Kouluopetus. Lääninvankiloissa on opetusta samoin kuin tätäkin ennen annettu vangeille 10—12 tuntina viikossa. Opetusaineet olivat uskonto, sisäluku, kirjoitus, laskento ja laulu.

Sen johdosta että rakennustöitä kertomusvuoden kuluessa parhaillaan toimitettiin Mikkelin, Kuopion ja Nikolainkaupungin lääninvankiloissa ja kun nämät vankilat tästä syystä osan vuotta ovat olleet soveliaitten kouluhuoneustojen puutteessa, ei kouluopetusta niissä mainittuna aikana ole annettu vangeille.

Rangaistus- ja työvankiloissa on kouluopetus-aineina ollut uskonto, sisäluku, kirjoitus, laskento, äidinkielen kielioppi, maantiede, isänmaan historian pääpiirteet sekä laulu, ja opetusta on annettu 5—6 tuntina päivässä eri luokilla. Laulunopetusta lukuunottamatta, on joka luokkaa säännöllisesti opetettu tunti päivässä. Näitten vankilain opettajien antamien kertomusten johdolla saa Vankeinhoitohallitus antaa seuraavat tarkemmat tiedot:

Helsingin lähellä oleva rangaistusvankila. Vuoden kuluessa on vankilaan otettu 201 vankia, joitten tiedot heidän tullessaan arvosteltiin seuraavasti:

Lukea osasi 65 hyvästi, 50 tyydyttävästi, 69 välttävästi, 8 hiukan ja 15 ei ensinkään;

Kirjoittaa osasi 3 hyvästi, 7 tyydyttävästi, 26 välttävästi, 40 hiukan ja 125 ei ensinkään;

Laskea osasi 6 hyvästi, 6 tyydyttävästi, 29 välttävästi, 18 hiukan ja 142 ei ensinkään.

Vaikka mainituista 201 vangista 152 oli 40 vuotta nuorempia, on kuitenkin, riittävien opettajavoimien puutteessa, ainoastansa 59:n voitu sallia vuoden kuluessa käydä vankilan koulua.

Vankilan koulua on vuoden kuluessa käynyt yhteensä 186 vankia, joista 82 oli jäljellä edelliseltä vuodelta ja 104 vuoden kuluessa otettiin kouluun, sen mukaan kuin tila salli.

Näistä osasi:

	Vuoden alussa tahi kouluun otettaessa.	Koulusta erotessa tahi vuoden lopussa.
<i>Lukea</i> hyvin	65.	102.
„ tyydyttävästi	64.	60.
„ välttävästi	43.	17.
„ hiukan	9.	7.
„ ei ensinkään	5.	—
<i>Kirjoittaa</i> hyvin	1.	16.
„ tyydyttävästi	10.	46.
„ välttävästi	37.	62.
„ hiukan	48.	48.
„ ei ensinkään	90.	14.
<i>Laskea</i> hyvin	12.	34.
„ tyydyttävästi	10.	18.
„ välttävästi	25.	34.
„ hiukan	30.	48.
„ ei ensinkään	109.	52.

Vuoden kuluessa poistui vankilasta 179 vankia, joista 104 pitemmän tahi lyhyemmän ajan oli käynyt vankilan koulua. Poistuvien tiedot arvosteltiin heidät vapaaksi päästettäissä seuraavasti:

Lukea osasi 87 hyvästi, 53 tyydyttävästi, 29 välttävästi sekä 9 hiukan;

Kirjoittaa osasi 21 hyvästi, 25 tyydyttävästi, 38 välttävästi, 35 hiukan ja 60 ei ensinkään;

Laskea osasi 25 hyvästi, 19 tyydyttävästi, 22 välttävästi, 29 hiukan ja 84 ei ensinkään.

Oppilaitten keski-ikä eri luokilla vaihteli 21:n ja 27:n vuoden välillä.

Vankien käytettävänä olevassa kirjastossa on nykyänsä 3,426 nidosta, joista 2,726 suomalaista ja 700 ruotsalaista teosta. Kirjastosta on vuoden 1889 kuluessa annettu 2,536 kirjainaa.

Turun rangaistusvankila. Vankilan koulua on vuoden kuluessa käynyt 227 vankia, jotka ovat olleet jaettuina neljälle luokalle. Näistä on vuoden kuluessa 1 kuollut, 1 poistunut karkaamalla, 8 päästetty vapaaksi sekä 54 vapautettu koulunkäynnistä seuraavista syistä, nimittäin:

Suoritetun koulukurssin johdosta	14.
Korkean ijän tähden	15.
Kivulloisuuden tähden	10.
Puuttuvan kyvyn tähden	11.
Määrätyn työn tähden	2.
Tarpeelliseksi nähdyn tarkemman erilläänpidon tähden	2.

Vuoden lopussa oli koulussa siis jäljellä 163 vankia. Näistä osasi:

	Vuoden alussa tai koulun otettaissa.	Vuoden lopussa.
<i>Lukea</i> hyvin	61.	70.
„ tyydyttävästi	63.	63.
„ välttävästi	31.	24.
„ hiukan	8.	6.
<i>Kirjoittaa</i> hyvin	12.	20.
„ tyydyttävästi	33.	45.
„ välttävästi	59.	69.
„ hiukan	43.	28.
„ ei ensinkään	16.	1.
<i>Laskea</i> hyvin	45.	58.
„ tyydyttävästi	41.	57.
„ välttävästi	43.	30.
„ hiukan	14.	13.
„ ei ensinkään	20.	5.

Vankilan kirjastoa, jossa on 2,251 nidosta, joista 1,676 suomenkielistä ja 575 ruotsinkielistä, ovat vangit vuoden kuluessa ahkerasti käyttäneet.

Vankilaan perustetussa koulussa *vanginvartijain valmistamista varten* maan vankiloihin on 10 oppilasta marraskuun 1 p:stä 1888 lokakuun 31 p:ään 1889 kestäneenä lukuvuonna nauttinut opetusta. Näistä erosi yksi omasta pyynnöstänsä lukuvuoden kuluessa, niin että sen lopussa lokakuun 31 p:nä koulussa oli jäljellä yhdeksän oppilasta. Samana päivänä pidetyn erotutkinnon jälkeen päätettiin kahdeksan näistä koulusta, vaan yhdeksäs ei puutteellisten tietojen tähden voinut saada erotodistusta. Mainituista kahdeksasta koulusta päätetystä oppilaasta on viisi nykyänsä palveluksessa Turun rangaistusvankilassa sekä yksi Helsingin lähellä olevassa rangaistusvankilassa. Marraskuun 1 p:nä otettiin kouluun kymmenen uutta oppilasta yhdeksi vuodeksi mainitusta päivästä lukien, jonka ohessa yllämainitun oppilaan, joka puutteellisten tietojen takia ei saanut erotodistusta, on sallittu edelleen käydä koulua. Ennen vuoden loppua erotettiin kuitenkin marraskuun 1 p:nä otetuista uusista oppilaista kaksi kuria koskevien haurasten tähden.

Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankila. Vankilan koulua on vuoden kuluessa käynyt yhteensä 316 vankia, joista 215 oli jäljellä edellisestä vuodesta ja 101 on vuoden kuluessa tullut lisää. Viimeksi mainituista osasi heidän kouluun tullessaan:

Lukea hyvin 22, tyydyttävästi 20, välttävästi 35, hiukan 14 sekä ei ensinkään 10.

Kirjoittaa hyvin 1, tyydyttävästi 11, välttävästi 20, hiukan 17 sekä ei ensinkään 52.

Laskea tyydyttävästi 5, välttävästi 9, hiukan 20 sekä ei ensinkään 67.

Edellämämainituista 316:sta vangista on vuoden kuluessa 7 kuollut ja 68 päästetty vapauteen. Oppilasluku oli siis vuoden lopussa 241. Näistä osasi:

	Vuoden alussa tai kouluun otettaissa.	Vuoden lopussa.
<i>Lukea</i> hyvin	72.	104.
„ tyydyttävästi	70.	59.
„ välttävästi	64.	52.
„ hiukan	25.	22.
„ ei ensinkään	10.	4.
<i>Kirjoittaa</i> hyvin	8.	35.
„ tyydyttävästi	48.	68.
„ välttävästi	68.	67.
„ hiukan	54.	63.
„ ei ensinkään	63.	8.
<i>Laskea</i> hyvin	4.	23.
„ tyydyttävästi	42.	54.
„ välttävästi	41.	88.
„ hiukan	70.	60.
„ ei ensinkää	84.	16.

Vuositutkinnon jälkeen vapautettiin vastaisesta koulunkäynnistä 8 oppilasta suoritetun koulukurssin johdosta sekä 15 korkean iän tähden. Vuoteen 1890 jäi jäljelle 218 oppilasta.

Vankilan kirjastosta on vuoden kuluessa annettu vangeille kaikkiaan 2,904 kirjallainaa.

Lappeenrannan työvankila. Vankilan koulua on vuoden kuluessa käynyt yhteensä 168 vankia. Näistä osasi kouluun tullessaan:

lukea hyvästi 37, tyydyttävästi 41, välttävästi 46, hiukan 26 ja ei ensinkään 18;

kirjoittaa hyvästi 20, tyydyttävästi 19, välttävästi 31, hiukan 46 ja ei ensinkään 52;

laskea hyvästi 33, tyydyttävästi 23, hiukan 46 ja ei ensinkään 64.

Vangeille on vuoden kuluessa annettu 1,082 kirjallainaa.

V. Terveiden hoito.

Maamme vankeinhoitolaitoksissa vuoden 1889 kuluessa tapahtuneita taudin kohtauksia, joiden johdosta vankia on pantu sairashuoneisiin ja sairaskoppeihin, oli yhteensä 786. Sairaista oli 81 jäljellä edelliseltä vuodelta ja 705 oli vuoden kuluessa sinne otettu.

Taudinkohtauksien luku eri vankiloissa oli seuraava:

Rangaistusvankilassa lähellä Helsinkiä	87.
Turun rangaistusvankilassa	294.
Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankilassa	156.
Lappeenrannan työvankilassa	67.
Helsingin lääninvankilassa	21.
Turun " 	54.
Hämeenlinnan " 	8.
Wiipurin " 	15.
Mikkelin " 	10.
Nikolainkaupungin lääninvankilassa	56.
Oulun " 	8.
Kajaanin kihlakunnanvankilassa	<u>10. 786.</u>

Näistä pyyhittiin kirjoista:

terveinä	496.
parempina	107.
parantumattomina	36.
sekä kuoli	<u>56.</u>
	695.
ja jäi vuodeksi 1890	<u>91. 786.</u>

Terveiden- ja sairaanhoidosta Kuopion läänin-vankilassa vuonna 1889 ei löydy tarkempia tietoja, syystä että sairaita, vankilassa silloin tekeillä olevien rakennustöitten kestäessä, hoidettiin lääninsairashuoneessa eikä linnan- ja lasaretinlääkäri ole pitänyt erityistä luetteloa sinne vuoden kuluessa otetuista vangeista. Mitään kuolemantapausta taikka ankarampaa taudinkohtausta ei puheenaolevana vuonna ole vankilassa sattunut.

Muissa lääninvankiloissa sekä kihlakunnanvankiloissa sattui; kuten ylläolevasta yhteenvedosta näkyy, vuoden kuluessa yhteensä 182 taudin kohtausta. Sairaista pyyhittiin kirjoista terveinä 122, parempina 29, parantumattomina 18 ja kuolleina 4 elikkä yhteensä 173 sekä oli sairashuoneissa vuoden lopussa jäljellä 9.

Kuolemantapauksista sattui 1 Turun lääninvankilassa, 1 Wiipurin lääninvankilassa sekä 2 Oulun lääninvankilassa. Kuoleman syynä oli keuhkokuume 3:ssa sekä haavanvamma päässä yhdessä tapauksessa.

Kertomusvuoden loppupuolella rasitti myöskin lääninvankiloita silloin maahan levinnyt influentsatauti, joka oli pahimpana Hämeenlinnan lääninvankilassa, missä sitä sairasti 50 vankia. Muita kulkutauteja sitävastoin ei puheenaolevana vuonna ole lääninvankiloissa ollut.

Itsemurhia eivät lääninvankiloihin otetut vangit ole vuoden kuluessa tehneet, mutta kaksi itsemurhanyritystä on tehnyt muudan Turun lääninvankilassa säilytetty sairasmielinen tutkimus-vanki, joka vähän jälkeen jälkimmäistä yritystä lähetettiin hourinhoitolaitokseen.

Seuraavat mielenvika-kohtaukset ovat vuoden kuluessa ilmestyneet lääninvankiloissa, nimittäin 2 Helsingin lääninvankilassa, jotka kuitenkin olivat lievempää laatua, 5 Turun lääninvankilassa sekä 19 Wiipurin lääninvankilassa. Viime mainituista 19 tapauksesta ilmestyi 15 henkilöissä, jotka olivat otetut vankilaan irtolaisuudesta ja kuleksimisesta sekä 4 rangaistusvangeissa, joista yhtä miestä oli syytetty murhasta ja yhtä miestä murhapoltosta sekä kahta naista varkaudesta. Jonkun aikaa oltuaan vankilan sairashuoneessa pyyhittiin toinen nainen kirjoista parantuneena ja oikeus tuomitsi hänet sittemmin edesvastaukseen. Muut kolme tutkimusvankia sitävastoin julisti asianomainen lääkäri teoistansa synnitateettomiksi.

Rangaistus- ja työvankilain terveyden hoidosta sisältävät vankilanlääkärien antamat kertomukset seuraavat tiedot:

Helsingin lähellä olevan rangaistusvankilan sairashuoneessa on vuoden kuluessa yhteensä ollut 87 potilasta, joista 3 oli jäljellä edelliseltä vuodelta ja 84 vuoden kuluessa on sinne otettu. Sairaista on pyyhitty kirjoista:

terveinä	55.
parempina	16.
kuolleina	6.
ja jäi vuodeksi 1890	<u>10.</u> 87.

Sitäpäitsi on kopeissa hoidettu 157 influentsa-tautilia sairastavaa potilasta, jonka ohessa väliaikaisesti on hoidettu 1,350 sairasta.

Useimmin ilmaantuneet taudit ovat lisäksi olleet: taudit hengityselimissä 11 tapauksessa; taudit ruoansulatuselimissä 15 tapauksessa; kuumetaudit 15:ssa; silmätaudit 13:ssa sekä haavavammat 10 tapauksessa.

Äkkioireisia tarttumatauteja on paitsi edellämaintuita 157 influentsa-koh-tausta ollut 1 tapaus keuhkokuumetta, 2 tapausta ruusua ja 3 tapausta vilutautia.

Syksyn kuluessa kaupunkiin levinnyt influentsatauti ilmestyi vankilaan joulukuun 5 p:nä, jolloin yksi vartija sairastui siihen. Joulukuun 9 p:nä sairastui 21 yhdessä pidetyistä vangeista, niistä 11 samassa työhuoneessa työskentelevää. Jokainoana seuraavana päivänä sairastui vankeja lisää. Mainitun kuun 12 p:nä oli sairastuneitten luku suurin eli 32. Tämän jälkeen aleni sairastuneitten luku joulukuun 21 päivään, jonka päivän jälkeen, muutamia taudin-uudistuksia lukuun ottamatta, taudinkohtauksia ei enään sattunut. Tauti rasitti enimmin yhdessä pidettyjä vankeja, joista 149 sairasti sitä, ja sairastuneita oli melkein yhtä paljon jokaisesta yökoppirakennuksesta ja työhuoneesta. Päiväkopeissa säilytetyistä vangeista sairastui ainoastansa 8. Koska yhdessä pidettyjä vankeja oli noin 370 ja koppivankeja noin 100, näkyy selvästi että edellisiä sairastui verrattain paljon useampi kuin jälkimäisiä.

Tilan puute sairashuoneessa pakotti tämän kulkutaudin kestäessä hoitamaan sairaita kopeissansa.

Vuoden 1889 alussa oli vankilassa 7 vankia, joissa oli havaittu sairasmielisyyden oireita. Näistä vangeista on 5 vuoden kuluessa päästetty vankilasta vapaiksi. Heidän sairautensa on ollut joko pian katoava tahi vähemmän ilmeinen, näyttäytyen enemmän epäsuhteisessa käytöksessä kuin varsinaisen mielenvian oireissa. Kertomusvuoden kuluessa on kolme sairasmielistä tullut lisää, joista yksi ajoittain on käyttäytynyt jotenkin raivoisasti. Tämä, eräästä maan pohjoisista läänistä kotoisin oleva loinen, on suuressa määrässä kyttyräselkäinen heikkoruumiinen mies noin kolmenkymmenen vuoden ijässä, on sukurutsauksesta ja yksinkertaisesta huoruudesta tuomittu neljän vuoden kuritushuonerangaistukseen ja otettiin vankilaan Toukokuussa. Kesän kuluessa oli hän alakuloinen ja harvapuheinen ja muutamana Elokuun päivänä alkoi hänen mielensairautensa kovin raivoisalla tavalla, kun hän, jota silloin vielä pidettiin kopissa, oleskeli eräässä kävelytarhoista. Pakkoröijyä ja kloraalia käyttämällä saatiin hän jonkun ajan kuluttua tyyntymään ja siirrettiin nyt yhteisvankien luokkaan sekä pidettiin sorakiven musertamistyössä vankilan pihalla. Tässä työssä löi hän syyskuun 7 p:nä, arvatenkin tahallaan, poikki vasemman etusormensa vasaralla, jota hän käytti työsssänsä. Tämän johdosta otettuna sairashuoneeseen käyttäytyi hän siellä kovin levottomasti ja ajoittain varsin raivoisasti. Vankilan johtokunta otti sentähden puheeksi hänen siirtämisensä houreinhoitolaitokseen, vaan kun marraskuun alussa hänen mielentilansa kävi paremmaksi, päätti johtokunta vastaiseksi jättää nämät toimenpiteensä siksensä, ja vanki, jonka sormi nyt oli tullut terveeksi, päästettiin marraskuun 14 p:nä pois sairashuoneesta ja on häntä sen jälkeen aina vuoden loppuun saakka käytetty töissä ulkoilmassa. Tällä ajalla on hän ollut harvapuheinen, vaan ei muuten näyttänyt mielensairaaksi.

Muut kaksi kertomusvuoden kuluessa lisään tullutta mielensairasta näkyvät sairastuvan vainoamiskiihkoa. Toinen heistä, 23 vuotias ent. sotilas, on esimiehensä räökkäämisestä virassa tuomittu kolmen vuoden ja yhdeksän kuukauden

kuritushuonerangaistukseen; toinen, 30 vuoden ikäinen käsityöläinen, on murhapoltosta tuomittu neljän vuoden kuritushuonerangaistukseen. Molemmat luulevat olevansa syyttömästi tuomitut eikä heitä tukevimmillakaan syillä ole voitu saada uskomaan että heidän oikeusjuttujansa olisi laillisesti käytetty.

Kuten ylempänä mainitaan, on kuusi kuolemantapausta sattunut vankilassa vuoden kuluessa. Kolme kuolleista kärsi rangaistusta kolmannen kerran varkaudesta, yksi toisen kerran sisäänmurtauksesta, yksi ihmisen räakkäämisestä sekä yksi parittamisesta. Viimemainittu, joka oli vanhin puheessa olevista kuudesta vangista, oli täyttänyt 70 vuotta. Nuorin oli 24 vuoden ikäinen ja oli tuomittu edesvastaukseen varkausrikoksesta. Kuolemansyyt olivat: nystyrätauti (tuberkulos) keuhkoissa 2:ssa tapauksessa sekä keuhkomätä, keltatauti, ruusu ja anemia pernicioso.

Mitä tulee terveysoloihin vankilassa on lääkäri tätä ennen antamissansa kertomuksissa huomattavana haittana maininnut huonon ilman vankilan eri osastoissa. Sen johdosta ettei ilmanpuhdistuskone päiväkoppi-rakennuksessa ole tehnyt tehtäväänsä on, muun ohessa, huomattu se haitta, että yöastioista, joita säilytetään käytävän vastaisessa ontelossa kopin seinässä, on levinnyt käytävään väkevä ulosteitten haju. Sittenkuin nyt on alettu käyttää turvepehkuja yöastioissa, on tässä suhteessa kuitenkin saatu toimeen melkoinen parannus. Muuten ovat hyyskät vankilan yökoppirakennuksissa vuosina 1888 ja 1889 täydellisesti rakennetut uudestaan, niin että ilmanvaihtoa näissä rakennuksissa nyt voidaan pitää täysin tyydyttävänä.

Väliaikaisesti hoidettujen sairaitten luku oli 1,350.

Turun rangaistusvankilan sairashuoneessa ja kopeissa on vuoden kuluessa hoidettu 220 potilasta, jota paitsi vankilanlääkäriin hoidonalaisena on ollut 74 voimatonta vankia. Sairashuoneissa tai kopeissa hoidetuista sairaista on 151 pyyhitty kirjoista terveinä, 44 parantuneina, 10 parantumattomina ja 5 kuolleina; jonka ohessa vuodeksi 1890 jäi jäljelle 10. Voimattomista pyyhittiin kirjoista: parantuneina 15, parantumattomina 2 ja kuolleina 15; vuoden lopussa oli jäljellä 42. Sairauspäivien kokoluku oli 4,724 eli keskimäärin 16 päivää kutakin potilasta kohden.

Sitäpaitsi sattui 225 influentsakohtausta Joulukuun loppupuolella ja tänä aikana täytyi, syystä että vankilan sairashuoneessa puuttui tilaa, sijoittaa sairaat erääsen yhteishuoneista.

Paitsi mainittua influentsatautia sekä kulkutautina ilmestyvää ruusua, joka Elokuussa alkoi vankilan silloisessa haaraosastossa Turun linnassa säilytetyissä voimattomissa vangeissa, ovat seuraavat taudit useimmin ilmestyneet: henkiputkien tulehdusta (bronchitis) ja keuhkotulehdusta 15 tapauksessa, keuhkotautia (phtisis) ja nystyrätautia (tuberkulos) keuhkoissa 11:ssä, ruoansulatuselimien tauteja 31:ssä, silmätauteja 20 tapauksessa y. m.

Vankilassa vuoden alussa jäljellä olevista 10 sairasmielisestä vangista on 4 vuoden kuluessa siirretty Käkisalmen hoitolaitokseen sairasmielisiä varten. Muut

kuusi on sitävastoin, maan houruinhoitolaitoksissa puuttuvan tilan tähden, edelleen täytynyt pitää vankilassa.

Kuolleitten luku oli 20 ja kuoleman syynä seuraavat taudit; ruusu 5:ssä tapauksessa, influenssan seuraukset 4:ssä tapauksessa, keuhkotauti 7:ssä, selkäytimen hivelystauti 1:ssä ja pitkälliset vatsanaluks-taudit 3 tapauksessa.

Väliaikaisesti on hoidettu 3,240 vankia.

Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankilassa on vuoden kuluessa ollut 156 sairasta. Potilaista pyyhittiin kirjoista:

terveinä	114.
parempina	12.
parantumattomina	5.
kuolleina	14.
ja jäi vuodeksi 1890	11. 156.

Sairaanhoitopäivien luku oli 3,525 ja tuli siis 22,5 päivää kutakin sairasta kohti.

Useimmin ilmaantuneista taudeista olivat huomattavimmat: suolikatarria 31 tapausta, kuppatautiä 26 tapausta, ajoksia ihonalaisessa solukossa 17 tapausta, keuhkotautia 9 tapausta, keuhkotulehdusta 6 tapausta j. n. e.

Joulukuussa sairastui 50 vankia maassa silloin liikkuvaan influenssatautiin. Näistä kuoli yksi keuhkotulehdukseen, jonka ohessa influenssa kiiruhti kahden keuhkotautisen kuolemaa.

Neljä mielensairauden tapausta on vuoden kuluessa sattunut vankilassa. Sairaista sairasti yksi parantumattonta kuppataudin synnyttämää aivotautia, yksi synkkämielisyyttä (melancholia) ja kaksi vainoamiskiihkoa. Kahdesta viimeainitusta parani toinen pian, vaan toisessa on tauti ajoittain uudistunut. Synkkämielisyyttä sairastava vanki kuoli vuoden kuluessa suolenvammaan.

Kuolemantapauksia oli, kuten yllä mainitaan, 14. Kuoleman syyt olivat: suolikatarri 5:ssä, keuhkotauti 5:ssä, keuhkotulehdus 1:ssä, aivotulehdus 1:ssä, sydänvika 1:ssä sekä munuaistauti vesitaudin ohessa 1:ssä tapauksessa.

Väliaikaisesti on hoidettu 800 vankia.

Lappeenrannan työvankilan sairashuoneessa on vuoden kuluessa ollut 67 taudinkohtausta.

Sairaista pyyhittiin kirjoista:

terveinä	39.
parempina	6.
parantumattomina	1.
kuolleina	12.
sekä oli jäljellä vuoteen 1890	9. 67.

Sairauspäivien koko luku oli 1,292, josta tulee keskimääräksi 19,38 kutakin potilasta kohti. Polykliinillisesti hoidettujen luku oli 378.

Samaten kuin lähinnä edellisinä vuosina ovat häiringit hengityselimissä olleet ne taudit, jotka etupäässä ovat rasittaneet sairashuoneeseen otettuja vankeja. Vuoden loppupuolella ilmestyi tähänkin vankilaan maahan levinnyt influentsatauti. Kaksi ensimmäistä tähän tautiin sairastunutta vankia otettiin sairashuoneeseen 3 p:nä joulukuuta, seuraavana päivänä sairastui 10 ja seuraavina päivinä aina joulukuun 16 päivään 12 vankia. Kuukauden lopussa sairastui vielä 2, joten kaikkiaan 26 oli tautiin sairastunut. Näistä paranivat useimmat pian, vaan 6 jäi sairashuoneeseen jäljelle seuraavaan vuoteen.

Edellämainittujen 12:den, vankilan sairashuoneessa vuoden kuluessa kuolleen vangin kuolemansyyt olivat: munuaistauti: 5:ssä, keuhkotauti 1:ssä, keuhkotulehdus 1:ssä, keuhkopussintulehdus 1:ssä, aivotulehdus 1:ssä, keripukki 1:ssä, pitkälinen suolikatarri 1:ssä ja korvatulehdus (otitis interna) 1:ssä tapauksessa.

Näihin tulee lisäksi vielä kaksi kuollutta vankia, jotka eivät olleet otettuina sairashuoneeseen. Yksi vanki teki nimittäin itsemurhan kopissansa kuristaen itsensä housunhihnallansa, jonka ohessa toinen niinkään kopissa säilytetty vanki siellä kuoli aivotautiin.

Yhteensä on kaikissa rangaistus- ja työvankiloissa vuoden kuluessa sattunut 604 taudinkohtausta, joista 52 tuotti kuoleman. Sairaita oli 29,1 prosenttia vankiloissa säilytetyistä vangeista. Kuolemantapauksia sattui 8,6 prosenttia sairaitten luvusta sekä 2,5 prosenttia vankien koko luvusta.

VI. Tulot ja menot.

Sen kulunkiarvion mukaan, joka on armossa vahvistettu Suomen Suuruhtinaanmaan yleisille valtio- sekä vaivais- ja työhuonerahastoille vuodeksi 1889, sekä noudattamalla vankiloita ja vankeinhoitoa varten Helmikuun 20 p:nä 1889 säädettyä yksityiskohtiin menevää menosääntöä, on vankeinhoito-kustannuksien suorittamiseksi mainittuna vuonna määrätty 1,061,187 markan suuruinen summa, jonka ohessa yleisen valtion rahaston tuloihin on luettu 100,000 markkaa, joiden on laskettu karttuvan maamme vankiloissa valmistettujen esineiden myymisestä.

Vankeinhoiton ja vankeinkuljetuksen tuottamat menot vuonna 1889; — paitsi vankien työpalkkoja ja säästörahoja sekä kustannuksia työaineista y. m., joista menoista rahamääräyksiä ei ole otettu vuosirahasääntöön —, tekivät 943,006 markkaa 12 penniä. Siten on yllämainituissa vuosirahasääntöön otetuissa rahamääräyksissä syntynyt 118,180 markkaan 88 penniin nouseva säästö.

Kuten työntekoa koskevassa luvussa on mainittu, teki puhdas tulo vankien työstä vuonna 1889 läänin- ja kihlakunnanvankiloissa 5,296 markkaa 77 penniä sekä rangaistus- ja työvankiloissa 112,983 markkaa 73 penniä eli yhteensä 118,280 markkaa 50 penniä. Kun tästä vähennetään rangaistus- ja työvankiloissa vuoden kuluessa maksetut säästörahat, jotka yhteensä nousevat 21,112 markkaan 60 penniin, jää jäljelle 97,167 markkaa 90 penniä, joka summa osottaa valtiovaraston puhtaan tulon maamme vankiloissa vuonna 1889 suoritetusta työnteosta. Tämä summa on 2,832 markkaa 10 penniä pienempi kuin yllämainittu valtiokulunkiarviossa työnteosta laskettu tulo.

Kaikki menot vankein hoidosta ja kuljetuksesta vuonna 1889 ovat tehneet *Smf.* 1,128,407: 18.

Jos tästä rahamäärästä vähennetään mitä vankeinhoidossa mainittuna vuonna on *valtiolle karttunut* nimittäin:

Työnteosta *Smf.* 285,780: 16.

Kaupunkien antamat apurahat

muutamien lääninvankilain

ylläpitämistä varten „ 21,300: —

Muita tuloja „ 2,048: 40.

Smf. 309,128: 56. 309,128: 56.

niin jäännös osoittaa *valtiovaraston rahaavun* tekevän *Smf.* 819,278: 62.

Vuonna 1888 nousi valtiolaitoksen vankeinhoitoon ja vankeinkuljetukseen antama apuraha 768,628 markkaan 50 penniin, vuonna 1887—819,381 markkaan 88 penniin, vuonna 1886—874,817 markkaan 95 penniin sekä vuonna 1885—863,722 markkaan 81 penniin. Valtiovaraston apuraha sanottuun tarkoitukseen vuonna 1889 on siis 50,650 markkaa 12 penniä suurempi vuonna 1888 annettua määrää, vaan 103 markkaa 26 penniä vähempi vuonna 1887 annettua, 55,539 markkaa 33 penniä vähempi vuonna 1886 annettua sekä 44,444 markkaa 19 penniä vähempi vuoden 1885 rahaapua.

Vankeinhoidon ja vankeinkuljetuksen tuottamat menot olivat vuonna 1889 jakaantuneet seuraavalla tavalla:

Vankeinhoitohallitus *Smf.* 32,285: 52.

Läänin- ja kihlakunnanvankilat „ 276,585: 15.

Rangaistus- ja työvankilat „ 649,784: 91.

Vanginvartiakoulu Turun rangaistusvankilassa „ 6,000: —

Vankeinkuljetus „ 163,751: 60.*)

Smf. 1,128,407: 18.

*) Tähän menosummaan ovat myös luettuina kustannukset niiden henkilöiden kuljettamisesta, jotka kaupungin- tai maapoliisin toimesta lähetettiin kruununvankiloihin vankeudella suorittamaan heille tuomittuja sakkoja taikka läänein sairashuoneisiin otettaviksi.

Tulot ja menot kaikissa läänin- ja kihlakunnanvankiloissa yhteenlaskettuina sekä rangaistus- ja työvankiloissa kussakin erikseen ovat olleet seuraavat:

	Läänin ja kihlakunnanvankilat.		Rangaistusvankila lähellä Helsinkiä.		Turun rangaistusvankila.		Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankila.		Lappeenrannan työvankila.		Rangaistus- ja työvankilat yhteensä.		Kaikki vankeuslaitokset.	
	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>	<i>Smc.</i>	<i>ml</i>
Menot	276,585	15	207,281	23	218,199	71	137,718	31	86,585	61	649,784	91	926,370	06
Tulot työnteosta	17,846	68	109,620	82	87,544	68	43,483	44	27,284	54	267,933	48	285,780	16
Kaupunkien apurahat muutamien lääninvankilain ylläpitämiseksi	21,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21,300	—
Erityiset muut tulot	849	17	285	10	187	80	405	32	321	01	1,199	23	2,048	40
Valtiovaraston apu	236,589	30	97,375	36	130,467	23	93,829	55	58,980	06	380,652	20	617,241	50
Vuonna 1888 oli valtiovaraston apu	246,116	55	88,386	03	98,634	23	87,999	64	51,019	12	326,039	02	572,155	57
Verrattuna edelliseen vuoteen teki siis v. 1889 valtioavussa tapahtunut vähennys	9,527	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ja lisäys	—	—	8,989	33	31,833	—	5,829	91	7,960	94	54,613	18	—	—
sekä siis koko lisäys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45,085	93

Yllälueteltuihin menomääriin ei ole otettu vankiloissa tehtyjen uutis-rakennusten kustannuksia, jotka työt ovat tehdyt yleisten rakennusten Ylihallituksen toimesta ja joista mainittu Ylihallitus tekee tilin.

Vaikka valtion menot läänin- ja kihlakunnanvankilain ylläpidosta vuonna 1889, verrattuna menoihin vuonna 1888, ovat vähentyneet enemmän kuin 9,000 markkaa, on kaikkien vankeuslaitoksien ylläpito kuitenkin kertomusvuodelta vaatinut paljon suuremman apurahan valtiolta kuin vuonna 1888. Tämän epäsuotuisan suhteen on vaikuttanut se, että voitto työnteosta maan keskusvankiloissa ja erittäinkin Turun rangaistusvankilassa on vuonna 1889 ollut melkoista pienempi kuin edellisenä vuonna.

Jos menot vankeuslaitosten ylläpitämisestä jaetaan vankiloissa säilytettyjen vankien keskimäärällä, saadaan seuraava tulos:

	Läänin- ja kihlakunnanvankilat.	Rangaistus- ja työvankilat.	Keskimäärä kaikista vankeuslaitoksista yhteensä.
	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
Jokaisen vangin kustannus vuodelta	480,18	457,92	464,35
” ” ” päivältä	1,32	1,25	1,27

Menot rangaistus- ja työvankiloissa v. 1889 olivat jaetut eri kontoille seuraavasti:

	Rangaistusvan- kila lähellä Helsinkiä.		Turun rangais- tusvankila.		Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankila.		Lappeenran- nan työvan- kila.		Yhteensä.	
	<i>Smc.</i>	<i>nlä</i>	<i>Smc.</i>	<i>nlä</i>	<i>Smc.</i>	<i>nlä</i>	<i>Smc.</i>	<i>nlä</i>	<i>Smc.</i>	<i>nlä</i>
Palkkoja	68,200	—	65,974	73	37,250	—	42,590	35	214,015	08
Vankien ruoka	30,801	86	41,049	61	36,420	90	14,541	14	122,813	51
Vankien vaatteet	8,840	—	22,675	47	17,887	—	4,715	23	54,117	70
Polttopuut	15,058	96	5,870	32	7,238	30	3,849	95	32,017	53
Valo	2,456	49	2,323	86	2,287	19	1,099	21	8,166	75
Sairashoito	1,120	51	1,873	24	792	01	373	41	4,159	17
Työkulungit	64,420	88	58,037	06	20,085	22	12,406	59	154,949	75
Vankein säästörahat	4,781	90	8,652	20	6,417	99	1,260	51	21,112	60
Kalusto	2,694	60	5,609	05	4,143	07	1,968	23	14,414	95
Kanslia ja kirjasto	2,171	75	2,006	32	906	04	1,399	40	6,483	51
Kaikellaisia menoja	6,734	33	4,127	85	4,290	59	2,381	59	17,534	36
Yhteensä	207,281	28	218,199	71	137,718	31	86,585	61	649,784	91

Jos nämä menot jaetaan vankien keskimäärillä päivässä puheena olevissa vankiloissa, nähdään että kustannukset joka vangista kussakin yllämainituista kontoista kertomusvuonna on ollut:

	Rangaistus- vankila lä- hellä Hel- sinkiä.		Turun ran- gaistusvan- kila.		Hämeenlin- nan rangais- tus- ja työ- vankila.		Lappeenran- nan työvan- kila.		Keskimäärä kaikista maamme ran- gaistus ja työ- vankiloista.	
	Vuo- dessa.	Päi- vässä.	Vuo- dessa.	Päi- vässä.	Vuo- dessa.	Päi- vässä.	Vuo- dessa.	Päi- vässä.	Vuo- dessa.	Päi- vässä.
	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
Palkkoja	189,44	0,52	134,64	0,37	89,33	0,24	280,20	0,77	150,82	0,41
Vankien ruoka	85,56	0,23	83,78	0,23	87,34	0,24	95,66	0,26	86,55	0,24
Vankien vaatteet	24,56	0,07	46,28	0,13	42,89	0,11	31,02	0,08	38,14	0,10
Polttopuut	41,83	0,11	11,98	0,03	17,36	0,05	25,33	0,07	22,56	0,06
Valo	6,82	0,02	4,74	0,01	5,48	0,01	7,23	0,02	5,75	0,02
Sairashoito	3,11	0,01	3,82	0,01	1,90	0,01	2,46	0,01	2,93	0,01
Työkulungit	178,95	0,49	118,44	0,33	48,17	0,13	81,62	0,22	109,20	0,30
Vankien säästörahat	13,28	0,04	17,66	0,05	15,39	0,04	8,29	0,02	14,88	0,04
Kalusto	7,49	0,02	11,45	0,03	9,94	0,03	12,95	0,04	10,16	0,03
Kanslia ja kirjasto	6,03	0,02	4,09	0,01	2,17	0,01	9,21	0,03	4,57	0,01
Kaikellaisia menoja	18,71	0,05	8,42	0,02	10,29	0,03	15,67	0,04	12,36	0,03
Yhteensä	575,78	1,58	445,30	1,22	330,26	0,90	569,64	1,56	457,92	1,25

Kokonaismenot jokaisesta vuoden kuluessa erityisissä rangaistus- ja työvan-
kiloissa säilytetystä vangista sekä menot kunkin vangin ravinnosta ja vaatteista
tekivät siis vuonna 1889.

	Kaikki menot.		Ravinnosta.		Vaatteista.	
	Vuodessa.	Päivässä.	Vuodessa.	Päivässä.	Vuodessa.	Päivässä.
	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
Rangaistusvankilassa lähellä Hel- sinkiä	575,78	1,58	85,56	0,23	24,56	0,07
Turun rangaistusvankilassa . . .	445,30	1,22	83,78	0,23	46,28	0,13
Hämeenlinnan rangaistus- ja työ- vankilassa	330,26	0,90	87,34	0,24	42,89	0,11
Lappeenrannan työvankilassa . .	569,64	1,56	95,66	0,26	31,02	0,08
Kaikissa rangaistus- ja työvanki- loissa keskimäärin	457,92	1,25	86,55	0,24	38,14	0,10

Vuonna 1888 tekivät edellämainitut menot:

	Kaikki menot.		Ravinnosta.		Vaatteista.	
	Vuodessa.	Päivässä.	Vuodessa.	Päivässä.	Vuodessa.	Päivässä.
	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
Rangaistusvankilassa lähellä Hel- sinkiä	624,04	1,71	79,54	0,22	34,73	0,09
Turun rangaistusvankilassa . . .	410,06	1,12	79,45	0,22	39,72	0,11
Hämeenlinnan rangaistus- ja työ- vankilassa	327,11	0,89	85,04	0,23	37,60	0,10
Lappeenrannan työvankilassa . .	587,28	1,60	84,72	0,23	30,58	0,08
Kaikissa rangaistus- ja työvanki- loissa keskimäärin	461,37	1,26	81,72	0,22	36,75	0,10

Kuinka suuri osa yllämainituista kokonaismenoista vuodelta 1889 on suoritettu työnteolla ja muilla tuloilla sekä kuinka suuri osa valtiovaraston avulla näkyy seuraavasta taulusta:

	Joka vanki vuodelta.			Joka vanki päivältä.		
	Työnteolla.	Erityisillä muilla tuloilla.	Valtiovaraston avulla.	Työnteolla.	Erityisillä muilla tuloilla.	Valtiovaraston avulla.
	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
Rangaistusvankilassa lähellä Helsinkiä . . .	304,50	0,79	270,49	0,83	0,01	0,74
Turun rangaistusvankilassa	178,66	0,38	266,26	0,49	0,01	0,72
Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankilassa . .	104,28	0,97	225,01	0,28	0,01	0,61
Lappeenrannan työvankilassa	179,50	2,11	388,03	0,49	0,01	1,06
Keskimäärin kaikissa rangaistus- ja työvankiloissa yhteensä	188,82	0,84	268,26	0,51	0,01	0,73

Vuonna 1888 suoritettiin kokonaismenot seuraavalla tavalla:

	Joka vanki vuodelta.			Joka vanki päivältä.		
	Työnteolla.	Erityisillä muilla tuloilla.	Valtiovaraston avulla.	Työnteolla.	Erityisillä muilla tuloilla.	Valtiovaraston avulla.
	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
Rangaistusvankilassa lähellä Helsinkiä . . .	377,95	1,26	244,83	1,03	0,01	0,67
Turun rangaistusvankilassa	198,15	1,60	210,31	0,54	0,01	0,57
Hämeenlinnan rangaistus- ja työvankilassa . .	111,58	1,42	214,11	0,30	0,01	0,58
Lappeenrannan työvankilassa	273,47	0,81	313,00	0,74	0,01	0,85
Keskimäärin kaikissa rangaistus- ja työvankiloissa yhteensä	227,78	1,37	232,22	0,62	0,01	0,63

Johtosäännön määräyksen mukaan on vuoden kuluessa tarkastuksia toimitettu rangaistus- ja työvankiloissa sekä läänien vankihuoneissa. Helsingissä, Vankeinhoitohallituksessa, Syyskuun 29 p:nä 1890.

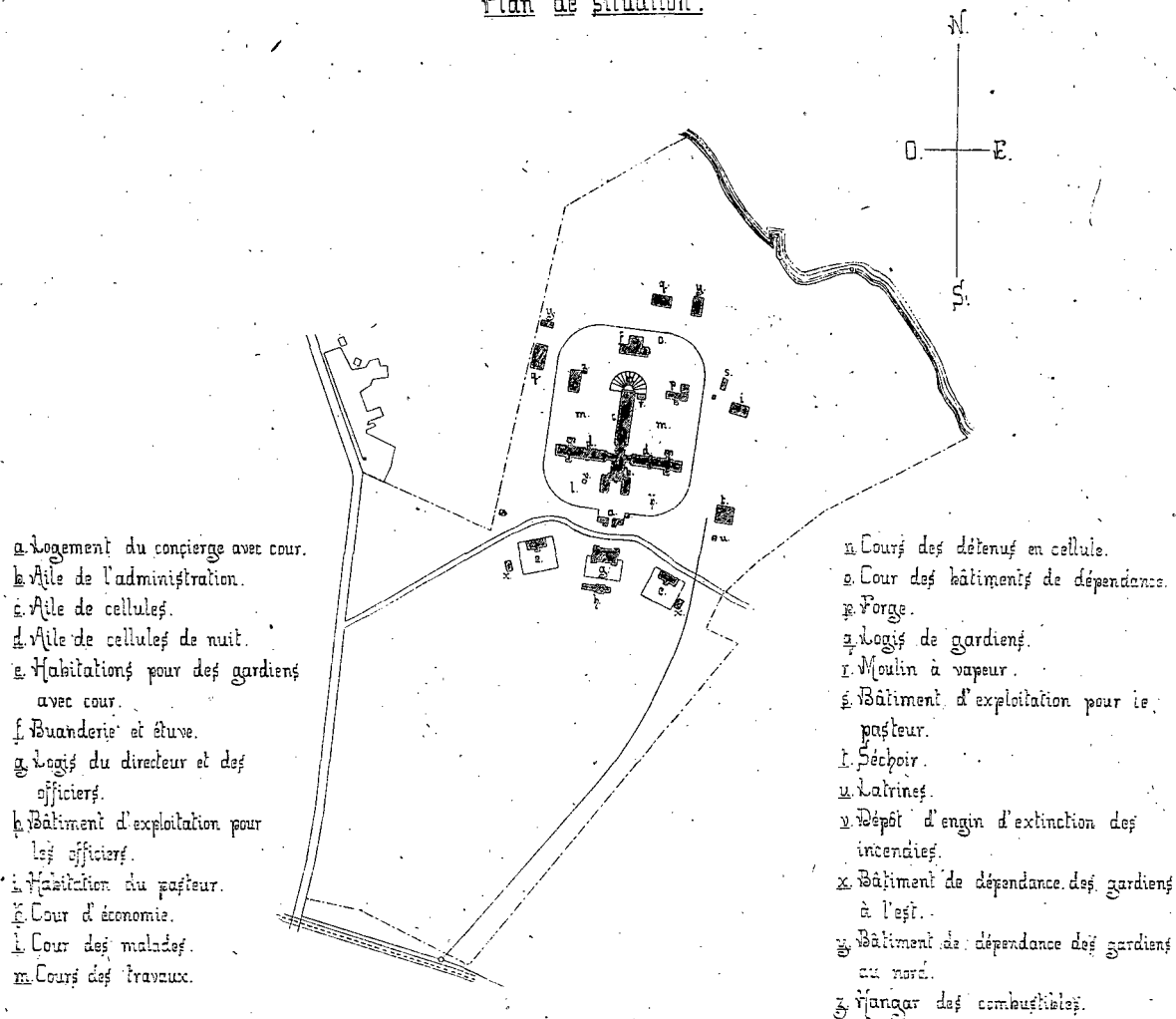
A. GROTENFELT.

August Stråhlman.

MAISON CENTRALE DE HELSINGFORS.

Plan de situation.

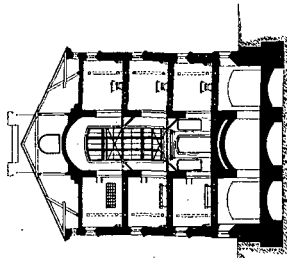
- a. Logement du concierge avec cour.
- b. Aile de l'administration.
- c. Aile de cellules.
- d. Aile de cellules de nuit.
- e. Habitations pour des gardiens avec cour.
- f. Buanderie et étuve.
- g. Logis du directeur et des officiers.
- h. Bâtiment d'exploitation pour les officiers.
- i. Habitation du pasteur.
- k. Cour d'économie.
- l. Cour des malades.
- m. Cours des travaux.

- n. Cours des détenus en cellule.
- o. Cour des bâtiments de dépendance.
- p. Forge.
- q. Logis de gardiens.
- r. Moulin à vapeur.
- s. Bâtiment d'exploitation pour le pasteur.
- t. Séchoir.
- u. Latrines.
- v. Dépôt d'engin d'extinction des incendies.
- x. Bâtiment de dépendance des gardiens à l'est.
- y. Bâtiment de dépendance des gardiens au nord.
- z. Hangar des combustibles.

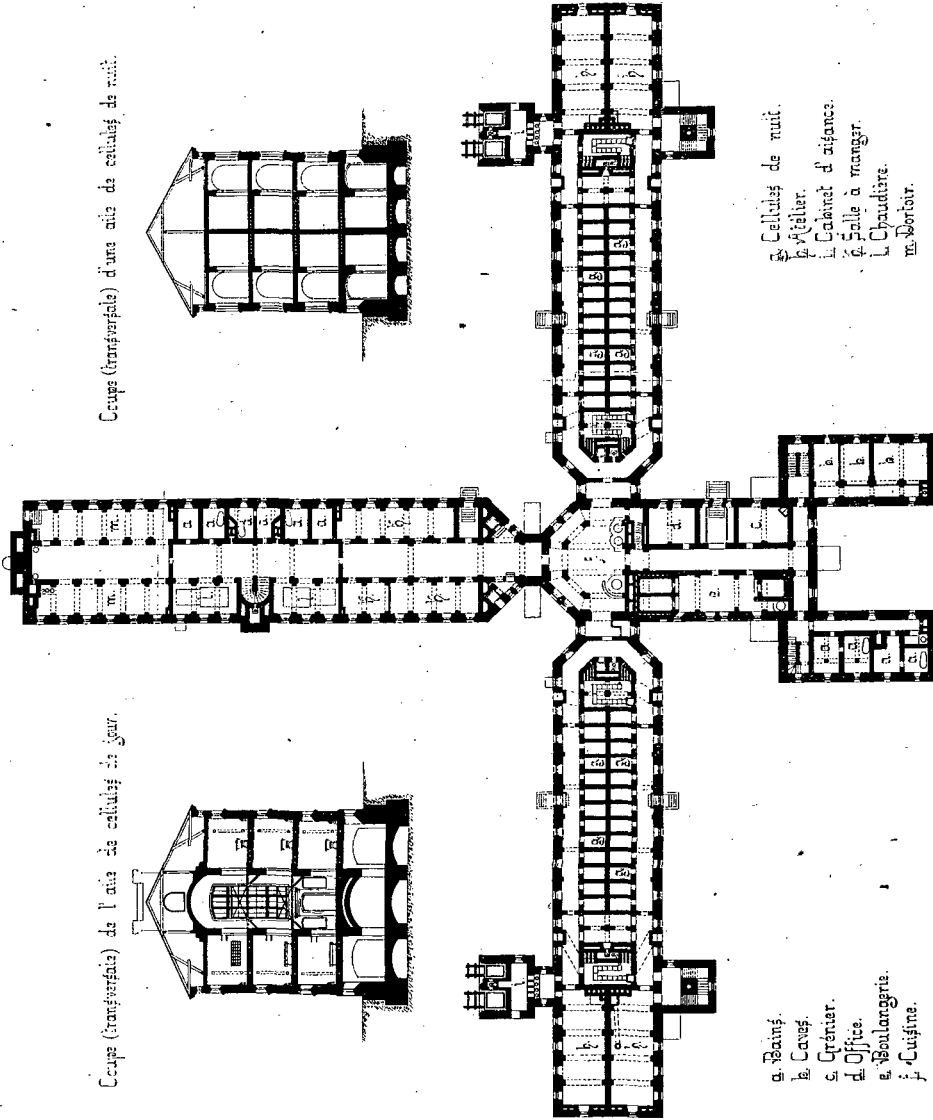
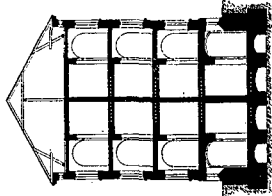
0 100 200 300 400 500 600 700 800 900 1000 Pieds suéd.
0 100 200 300 400 500 600 700 800 900 1000 Mètres.

MAISON CENTRALE DE HELSINGFORS.

Coupe (transversale) de l'aile au calculer de jour.

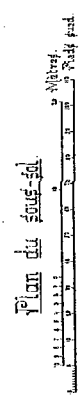

Coupe (transversale) d'une aile de cellules de nuit.

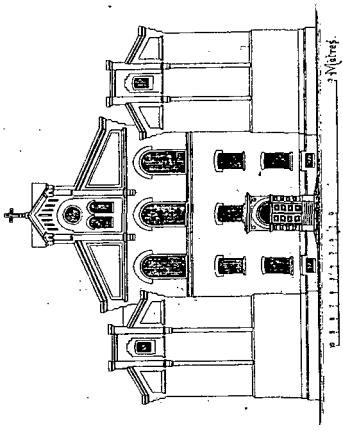
- a. Bain.
- b. Caves.
- c. Grenier.
- d. Office.
- e. Salon d'attente.
- f. Cuisine.

- g. Cellules de nuit.
- h. Atelier.
- i. Cabinet d'aisance.
- j. Salle à manger.
- k. Chauffage.
- m. Dortoir.

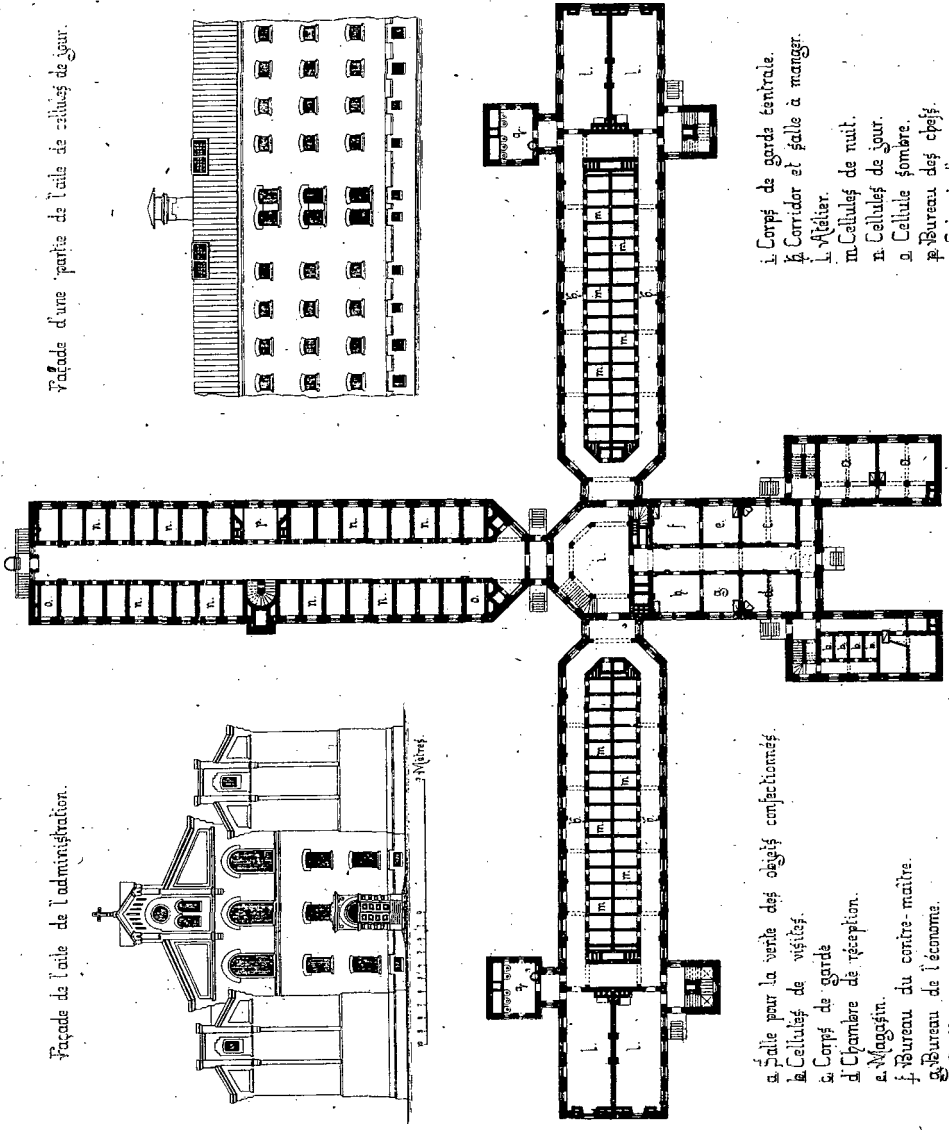
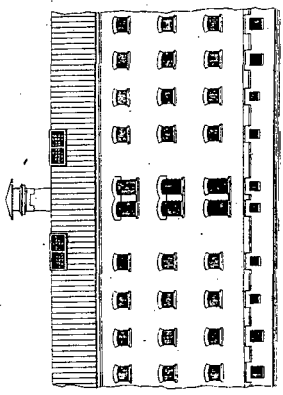

MAISON CENTRALE DE HELSINGFORS

Façade de l'aile de l'administration.

Façade d'une partie de l'aile de cellules de jour.

- a. Salle pour la vente des objets confisqués.
- b. Cellules de visites.
- c. Corps de garde.
- d. Chambre de réception.
- e. Magasin.
- f. Bureau du contre-maître.
- g. Bureau de l'économe.
- h. Cuisine.

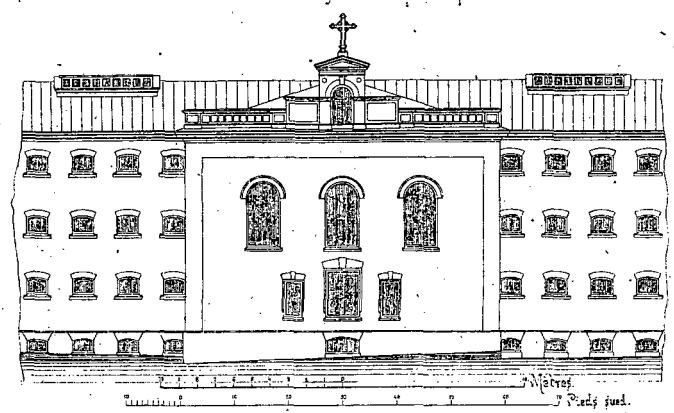
- i. Corps de garde centrale.
- k. Corridor et salle à manger.
- l. Méliet.
- m. Cellules de nuit.
- n. Cellules de jour.
- o. Cellule sombre.
- p. Bureau des chefs.
- q. Cabinet d'attente.

Plan du premier étage.

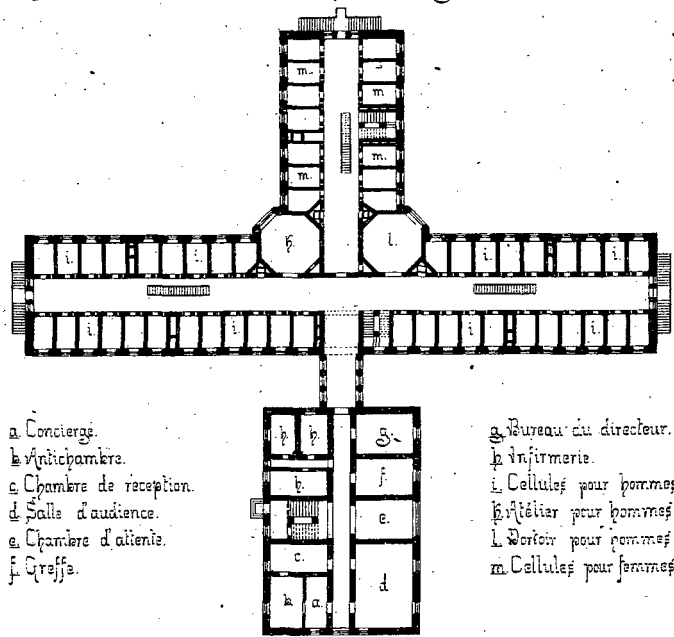

PRISON DEPARTEMENTALE A HELSINGFORS

Partie de la facade principale.

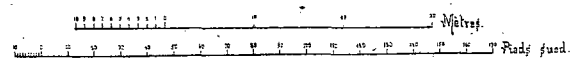

Plan du premier étage.

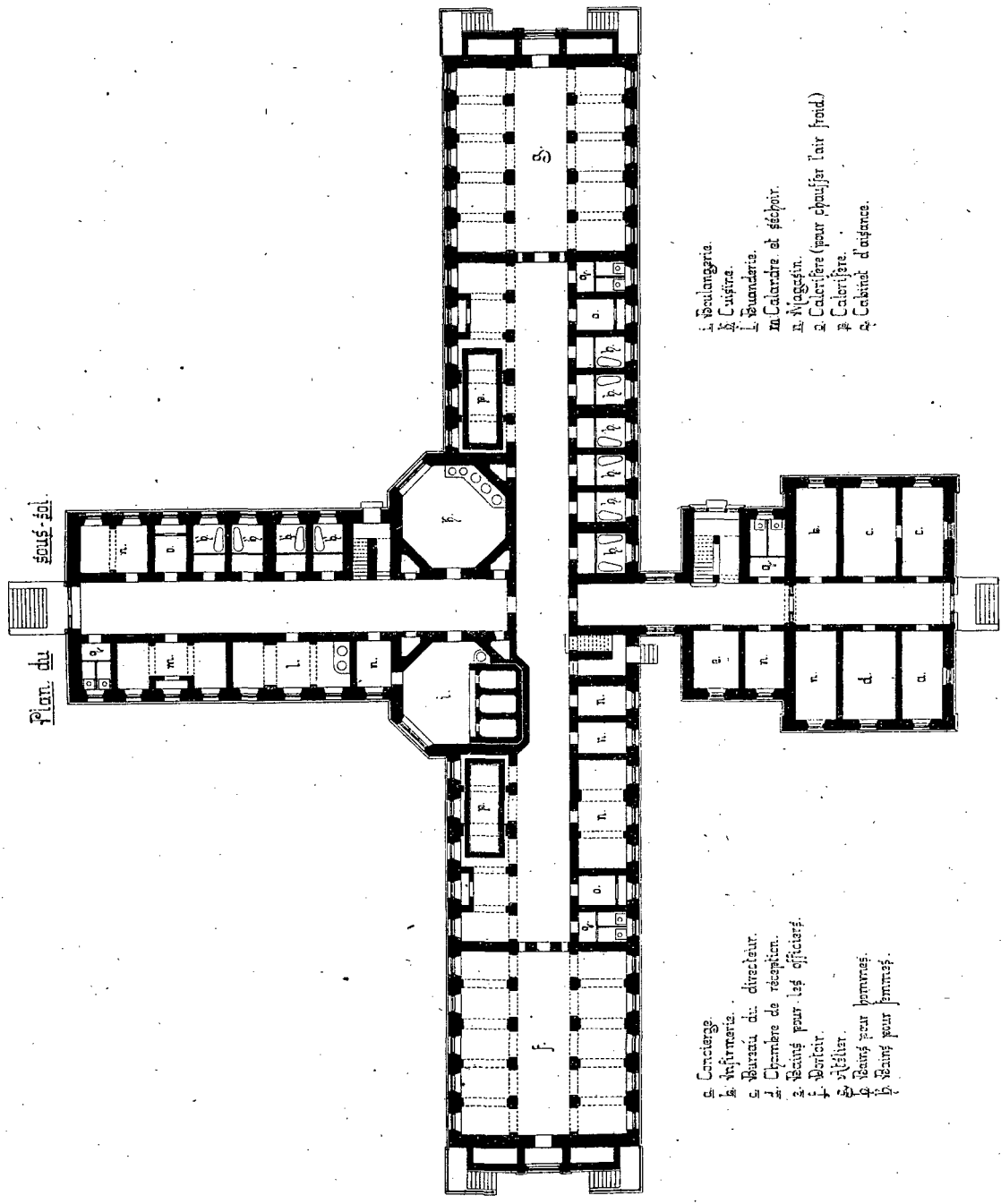

- a. Concierge.
- b. Antichambre.
- c. Chambre de reception.
- d. Salle d'audience.
- e. Chambre d'attente.
- f. Greffe.

- g. Bureau du directeur.
- h. Infirmerie.
- i. Cellules pour hommes.
- k. Infirmerie pour hommes.
- l. Dortoir pour hommes.
- m. Cellules pour femmes.

PRISON DEPARTEMENTALE A ABO.

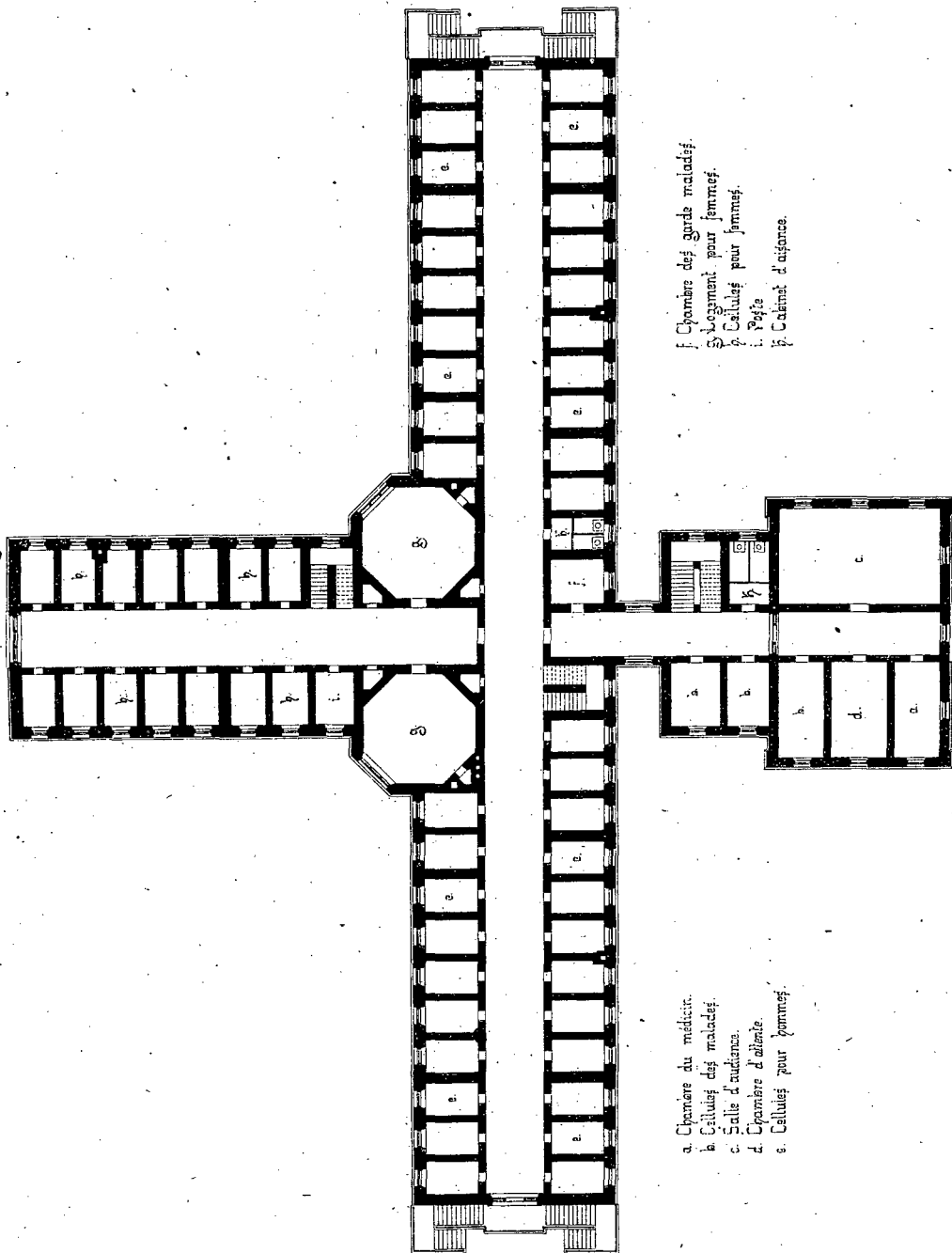
- a. Concierge.
- b. Infirmerie.
- c. Bureau du directeur.
- d. Chambre de réception.
- e. Salles pour les officiers.
- f. Dortoir.
- g. Vêtiier.
- h. Salles pour hommes.
- i. Salles pour femmes.

- j. Boulangerie.
- k. Cuisine.
- l. Blanchanderie.
- m. Calandaire et séchoir.
- n. Mangéin.
- o. Calorifère (pour échauffer l'air froid).
- p. Calorifère.
- q. Cabinet d'ordures.

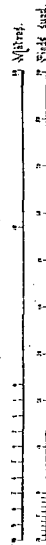
PRISON DEPARTEMENTALE A ABO.

Plan du premier étage.

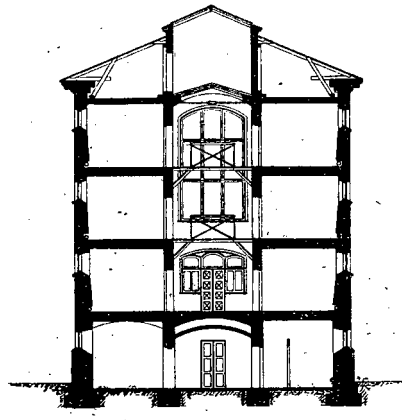
- a. Chambre du médecin.
- b. Cellules des malades.
- c. Salle d'audience.
- d. Cuisine d'attente.
- e. Cellules pour hommes.

- f. Chambre des garde malades.
- S. Logement pour femmes.
- g. Cellules pour femmes.
- i. Poêle.
- h. Cabinet d'aisance.

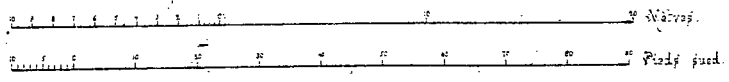
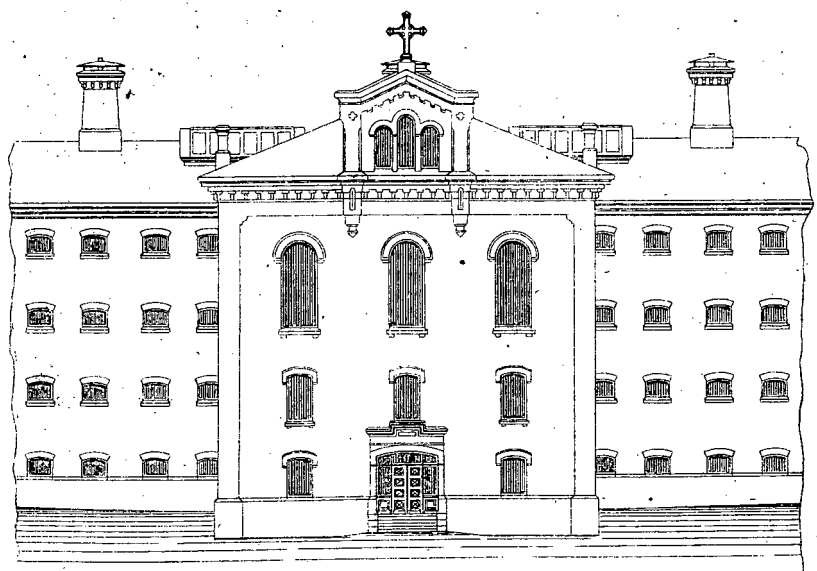

PRISON DÉPARTEMENTALE A ABO

Coupe transversale d'une aile.

Partie de la façade principale.

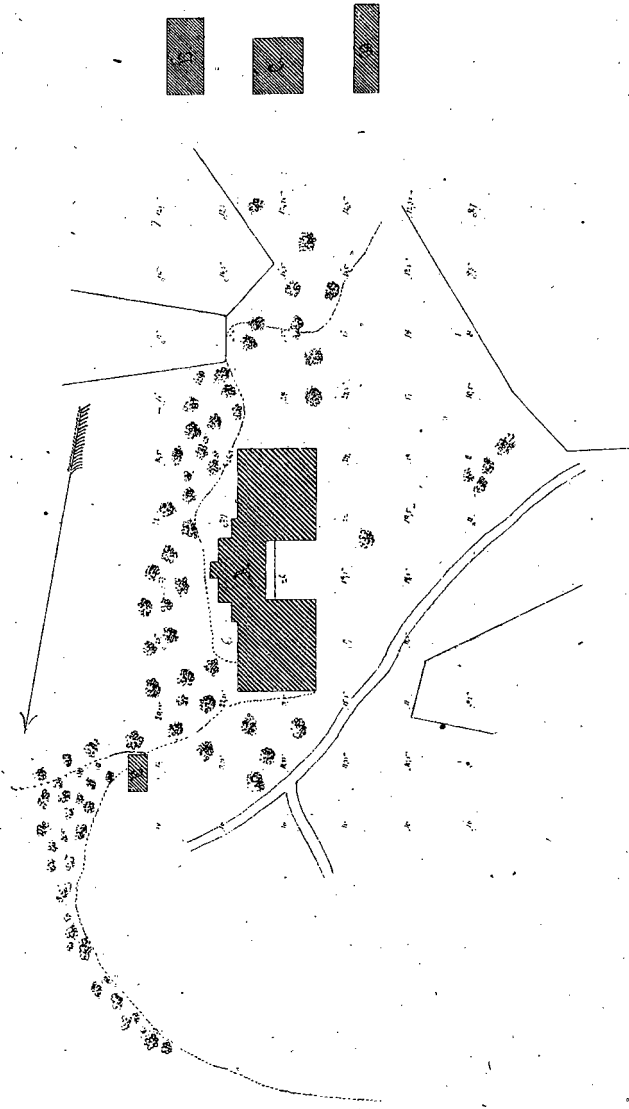

ÉTABLISSEMENT D'ÉDUCATION CORRECTIONNELLE.

Pour jeunes gens.

- A. Carré de logis.
- B. Écurie.
- C. Écurie et stable.
- D. Hangar pour bois.
- E. Salines.

Plan de situation.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

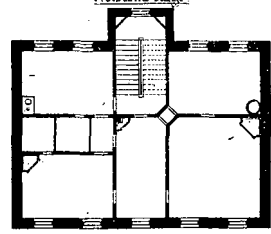
par l'État fond.

ETABLISSEMENT D'ÉDUCATION CORRECTIONNELLE.

Pour jeunes gens.

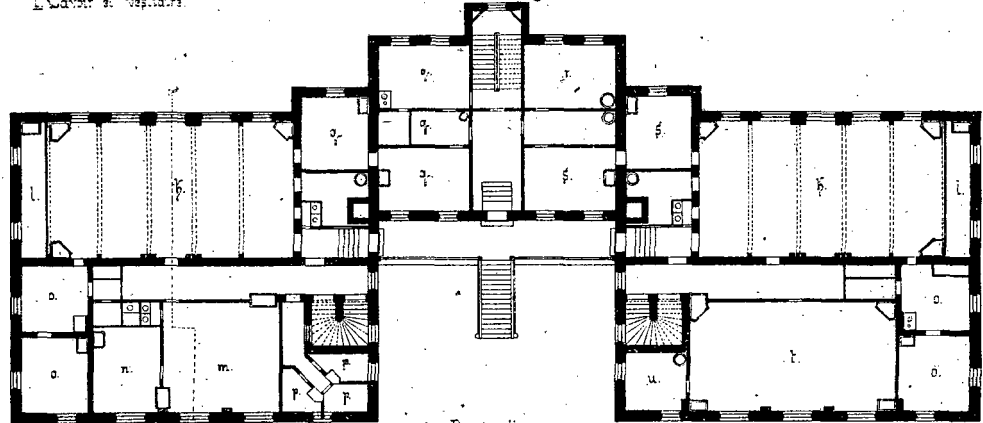
- Premier étage.
- a. Salle de gymnastique.
 - b. Atelier des tailleurs.
 - c. Atelier des ouvriers en bois.
 - d. Atelier des cordonniers.
 - e. Dépôt de matériaux.
 - f. Corres.
 - g. Des garces manger.
 - h. Cuisine.
 - i. Salle à manger.
- Deuxième étage.
- k. Dortoir.
 - l. Lavoir et vestiaire.

Plans.
Troisième étage.

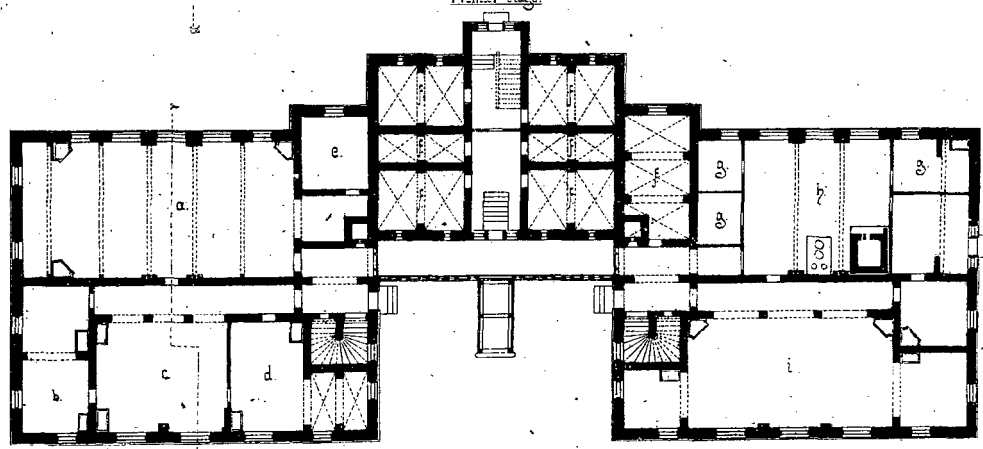

- m. Infirmerie.
 - n. Chambre pour des gravement malades.
 - o. Logis des surveillants.
 - p. Cellules.
 - q. Logis du précepteur.
 - r. Chambre disponible.
 - s. Craie.
 - t. Ecole.
 - u. Bibliothèque.
- Troisième étage.
- v. Logement du directeur.

Deuxième étage.

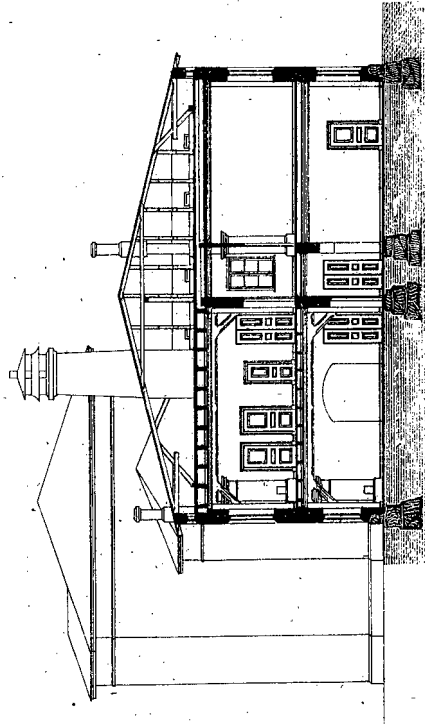
Premier étage.

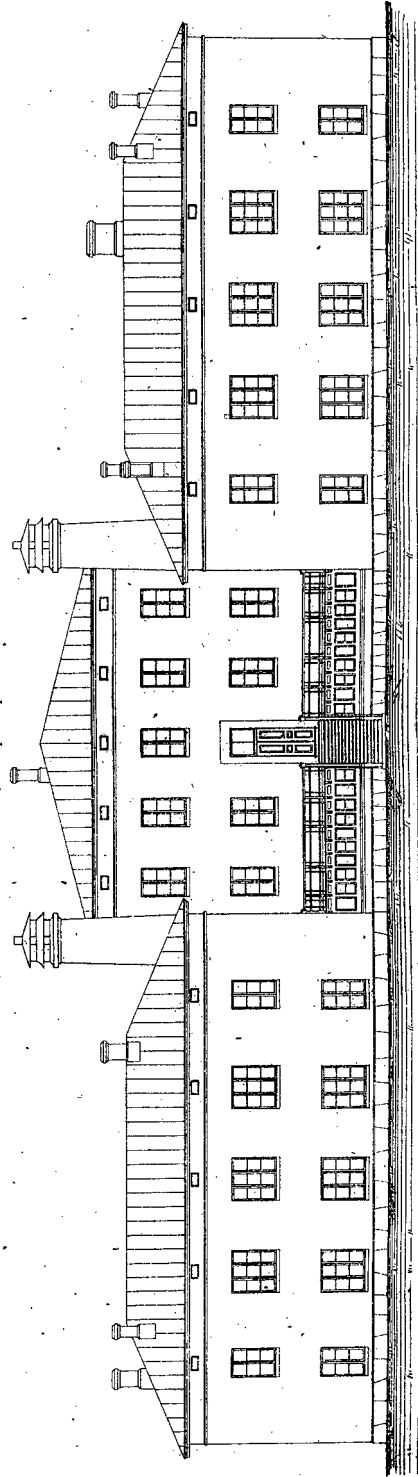
ÉTABLISSEMENT D'ÉDUCATION CORRECTIONNELLE.

Pour jeunes gens.

Coupe d'après la ligne A-B.

Vue de principale.

Échelle 1/1000